

Do datové schránky

**Krajskému soudu
v Českých Budějovicích**

V Táboře dne 19. 12. 2017

Navrhovatelé:

- 1) **Obec Vidov**, se sídlem Vidov 51, 370 07 České Budějovice
- 2) **Obec Plav**, se sídlem Plav 57, 370 07 České Budějovice
- 3) **Obec Borovnice**, se sídlem Borovnice 60, 370 07 České Budějovice
- 4) **Dana Soukupová**, nar. 9. 10. 1967, trvale bytem Plavská 491, Roudné, 370 07 České Budějovice
- 5) **Jan Graman**, nar. 25. 11. 1961, trvale bytem Plavská 93, Roudné, 370 07 České Budějovice
- 6) **Rostislav Mareš**, 22. 4. 1963, trvale bytem Nedabyle 90, 370 07 České Budějovice
- 7) **Miloslava Marešová**, 18. 5. 1959, trvale bytem Nedabyle 86, 370 07 České Budějovice
- 8) **Ladislav Mareš**, 8. 9. 1955, trvale bytem Nedabyle 86, 370 07 České Budějovice
- 9) **Ing. Jaroslav Týmal**, nar. 3. 8. 1962, trvale bytem Heřmaň 37, 370 07 České Budějovice
- 10) **Přátelé Vidova a okolí**, IČ 26994534, se sídlem Vidov 34, 370 07 České Budějovice

všichni zastoupeni:

JUDr. Milošem Tuháčkem, advokátem Advokátní kanceláře Korbela, Tuháček & partneři, s. r. o., se sídlem Převrátilská 330, 390 01 Tábor

Odpůrce:

Jihočeský kraj, se sídlem U Zimního stadionu 1952/2, České Budějovice

**Návrh na zrušení části opatření obecné povahy – 1. aktualizace
zásad územního rozvoje Jihočeského kraje, vydaného usnesením
zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014,
č. 395/2014/ZK-14, která nabyla účinnosti dne 6. 1. 2015**

Přílohy:

1. 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje vydaná usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14, kopie
2. Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepyky ze dne 30. 10. 2017, kopie
3. Vyjádření MŽP ke zprávě o uplatňování ZÚR Jihočeského kraje ze dne 5. 4. 2012, č. j. 19835/ENV/12, kopie
4. Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA), kopie
5. Koncepce optimalizace dopravní sítě na území Jihočeského kraje společnosti Mott MacDonald z roku 2011, kopie; Grafická část koncepce se soubory 02 – 11 je odesílána samostatně poštou na CD
6. Aktualizace č. 1 PÚR ČR z roku 2015, kopie
7. Studie proveditelnosti stavby Jižní tangenta NOVÁK & PARTNER, s.r.o., 10/2012, kopie; Grafická část studie se soubory 02 – 12 je odesílána samostatně poštou na CD
8. Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR, kopie
9. Hydrologické stanovisko RNDr. Krále ze dne 26. 9. 2017, kopie
10. Hydrogeologické posouzení RNDr. Paštyky ze dne ze dne 27. 11. 2017, kopie
11. Hydrogeologické stanovisko Hydrologické společnosti s.r.o. ze dne 13. 12. 2017, kopie
12. Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR, kopie
13. Odborné stanovisko Mgr. Koptíka k vlivu stavby na biotopy a cévnaté rostliny, kopie
14. Generel krajinného rázu JČK, kopie
15. Strategie udržitelného rozvoje, kopie
16. Státní politika ŽP ČR, kopie
17. Plán hlavních povodí ČR, kopie
18. Odborné vyjádření k oznámení záměru AOPK ze dne 29. 1. 2015, kopie
19. Výpis z databáze okroužkovaných ptáků Kroužkovací stanice Národního Muzea ze dne 2. 11. 2017, kopie
20. a _Odpověď na žádost o informace ze strany AOPK, kopie
b _Mapka výskytu zvláště chráněných druhů dle NDOP od AOPK, kopie
c _Záznam z Náleзовé databáze ochrany přírody (tzv. NDOP), z něhož lze usuzovat na výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, kopie
21. Žádost o informace AOPK ze dne 26. 10 2017, kopie
22. Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace PÚR ČR 2015, kopie
23. Koncepce řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR, kopie
24. Plná moc Obec Vidov, kopie
25. Plná moc Obec Plav, kopie
26. Plná moc Obec Borovnice, kopie
27. Plná moc Dana Soukupová, kopie
28. Plná moc Jan Graman, kopie
29. Plná moc Rostislav Mareš, kopie
30. Plná moc Miloslava Marešová, kopie
31. Plná moc Ladislav Mareš, kopie
32. Plná moc Ing. Týmal, kopie
33. Plná moc Přátelé Vidova a okolí, kopie

I.

Napadené opatření obecné povahy

Navrhovatelé se tímto návrhem domáhají zrušení opatření obecné povahy „1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje“ vydaného usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14, které nabylo účinnosti dne 6. 1. 2015, a to konkrétně v části *“II. etapa Jižní tangenty České Budějovice”* (dále též *„napadené opatření obecné povahy“* či *“OOP”*).

Navrhovatelé namítají, že napadené opatření obecné povahy **nebylo vydáno v souladu se zákonem**, a to především z důvodu porušení právních předpisů a také ignorace soudní judikatury a porušení principu proporcionality. Navrhovatelé tvrdí, že byli vydáním tohoto opatření obecné povahy nezákonně zkráceni na svých právech, a to zejm. **na právu vlastnickém, jakož i právu na ochranu zdraví a na právu na příznivé životní prostředí**. Navrhovatelé se obávají vzniku škod na svém majetku, obávají se ohrožení svého životního prostředí, životních podmínek a zdraví.

Důkaz:

- *1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje vydaná usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14 (příloha č. 1)*

II.

Aktivní procesní legitimace

Navrhovatelé č. 1 až 3 byli dotčenými obcemi v řízení o napadeném opatření obecné povahy. „Druhá etapa Jižní tangenty České Budějovice“ **prochází k. ú. všech těchto navrhovatelů**, jak vyplývá z podkladů odpůrce i Dopravně-inženýrského posouzení Dipl. Ing. Otepy, které přikládáme jako důkaz k tomuto návrhu. Tím dochází k omezování rozvojových záměrů obcí a v případě cyklostezky dokonce ke znehodnocení již realizovaného projektu. Jak vyplývá z ustálené soudní judikatury NSS, například z rozhodnutí ze dne 20. 3. 2014, č. j. 9 Aos 2/2012 - 77, **aktivní procesní legitimace obce podle ust. § 101a odst. 2 s. ř. s. je neomezená a není podmíněna tvrzením o zkrácení na subjektivních právech**.

Důkaz:

- *Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepy ze dne 30. 10. 2017 (příloha č. 2)*

Navrhovatelka č. 4 je fyzickou osobou, jejíž dům č. p. 491 v obci Roudné se nachází pouhých 200 m od plánované II. části Jižní tangenty. Na tomto pozemku v blízkosti svého domu navrhovatelka chová koně, které hodlá využívat pro rehabilitační účely dětí (hypoterapie). Tento záměr by byl výstavbou jižní tangenty zmařen. K dalšímu zásahu do vlastnického práva navrhovatelky k výše uvedeným nemovitostem došlo snížením hodnoty majetku v důsledku plánovaného umístění Jižní tangenty v tak těsné blízkosti jejího pozemku. Rovněž dojde

k zásahu do základního práva navrhovatelky na zdraví a příznivé životní prostředí, neboť Jižní tangenta by byla, jako každá pozemní komunikace, zdrojem hluku, vibrací a prašnosti. Navrhovatelka č. 4 má zároveň u svého domu ve vzdálenosti cca 200 m od plánované II. části Jižní tangenty svůj jediný zdroj pitné vody pro sebe a svou rodinu. Tento zdroj pitné vody je plánovaným umístěním Jižní tangenty ohrožen stavbou tangenty. Kvalita vody může být znehodnocena.

Navrhovatel č. 5 je obyvatelem obce Roudné, kde dům č. p. 93, v němž má trvalý pobyt a bydlí v něm, leží cca 50 m od plánované trasy tangenty. Napadené opatření obecné povahy má za následek snížení tržní ceny jeho domu i jeho dalších nemovitostí - parc. č. 508, zastavěná plocha, a parc. č. 509, zahrada, ležících v bezprostředním sousedství plánované trasy tangenty. Hluk, prach a další emise z Jižní tangenty by se tedy negativně dotkly jeho zdravotního stavu a zejm. zdravotního stavu jeho manželky trpící těžkou bronchitidou. Dům navrhovatele č. 5 je navíc zásobován vodou z vrtu, který je vzdálen jen cca 50 – 100 m od napadeným opatřením obecné povahy schválené trasy tangenty.

Navrhovatel č. 6 je obyvatelem obce Nedabyle. Plánovaná trasa tangenty je umístěna cca 250 m od domu č. p. 90 nacházejícím se na pozemku parc. č. 374/4, kde trvale bydlí. U domu je zahrada (parc. č. 374/1 v k. ú. Nedabyle), kde pěstuje zeleninu, ovoce. Napadené opatření obecné povahy má za následek snížení tržní ceny jeho nemovitostí. Dále bude postižen imisemi prachu a hluku.

Navrhovatelé č. 7 a 8 jsou obyvateli obce Nedabyle. Plánovaná stavba je cca 250 m od domu č. p. 58, kde trvale bydlí a který se nachází na pozemku parc. č. 377 v k. ú. Nedabyle. U domu je zahrada (na pozemcích parc. č. 376/1 a 376/3), kde pěstují zeleninu a ovoce. Vlastníkem těchto pozemků je pan Ladislav Mareš a ve SJM mají navrhovatelé pozemek parc. č. 376/2, druhem pozemku rovněž zahrada. Zároveň jsou vlastníky lesního pozemku přímo v trase plánované Jižní tangenty (parc. č. 852/17 v k. ú. Heřmaň u Českých Budějovic). Budou tedy značně omezeni na svém vlastnickém právu výrazným snížením tržní ceny svých nemovitostí, a také na svém právu na zdraví a příznivé životní prostředí imisemi prachu, hluku a plynnými imisemi z provozu na tangentě.

Navrhovatel č. 9 je obyvatelem obce Heřmaň. Na pozemku parc. č. 852/13, v k. ú. Heřmaň u Českých Budějovic, druhem pozemku zahrada, vzdáleném cca 200 m od plánované trasy tangenty, pěstuje ovoce a zeleninu. Bude napadeným OOP dotčen na svém vlastnickém právu, právu na zdraví a příznivé životní prostředí (hluk a další emise). Dále je vlastníkem podílu o velikosti 1/3 pozemku parc. č. 143/9 v k. ú. Vidov, konkrétně louky (druh pozemku orná půda), která bezprostředně souvisí s plánovanou trasou tangenty. Bude tedy výrazně omezen na svém vlastnickém právu výrazným snížením tržní ceny svých nemovitostí, a také na svém právu na zdraví a příznivé životní prostředí imisemi prachu, hluku a plynnými imisemi z provozu na tangentě.

K aktivní procesní legitimaci navrhovatelů č. 4 – 9 podotýkáme, že dle rozhodnutí NSS ze dne 23. 2. 2012, č. j. 5 Ao 9/2011-38, **zásady územního rozvoje představují v opatřeních obecné povahy vydávaných podle stavebního zákona akt relativně abstraktního charakteru. Míra možného dotčení na právech je obecně nižší než v případě např. územního či regulačního plánu.** Tato skutečnost ovšem nemůže vést k tomu, aby NSS odkázal navrhovatele s ochranou jejich práv až k návrhu na zrušení územního či regulačního plánu nebo k žalobě proti rozhodnutí o umístění stavby. S tím koresponduje i rozhodnutí NSS č. j. 7 As 57/2007 – 98 ze dne 2. 4. 2008, které říká: *„Právě pořizování územně plánovací dokumentace je počátečním stadiem rozhodování, kdy jsou ještě možnosti výběru a alternativ otevřeny a kdy účast veřejnosti může být účinná. Proces schvalování změny územního plánu proto stěžovatelka mohla napadat právě v tomto stadiu územního plánování, a nikoliv až v řízení územním. V rámci územního řízení již není možné účinně se vyjádřit k otázce, zda bude určitá stavba realizována či nikoliv. V této fázi již otázka nezní 'zda', ale 'jak'.”*

Navrhovatel č. 10 je regionálním spolkem, který má sídlo na regulovaném a Jižní tangentou dotčeném území. Členové spolku mají své nemovitosti v dotčeném území a spolek si klade za cíl mj. práci v krajině, sázení stromů apod. Jeho cílem je tedy také přispívat k příznivému životnímu prostředí, hájit zájmy jeho členů, kteří mají místní vztah k dotčenému území. Spolek rovněž pořádá kulturní akce, například akce s regionální tradicí tzv. Zelnobraní, které bude případnou realizací záměru také dotčeno, neboť zelí prezentované na této akci roste v trase či bezprostřední blízkosti tangenty. Navrhovatelé také upozorňují na to, že existence spolku sahá až do roku 2005. Lze tedy konstatovat, že je zde naplněna místní zavedenost, spolek působí dlouhých 12 let. Pro doplnění odkazují navrhovatelé na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 21. 7. 2009, č. j. 1 Ao 1/2009 – 120 (citováno také v rozsudku NSS č. j. 2 Aos 2/2013 - 120 ze dne 16. 5. 2016, tedy ve velmi aktuálním rozhodnutí), ve kterém byly shrnuty podmínky pro aktivní legitimaci spolků následovně: *„Spolek dožadující se zrušení opatření obecné povahy musí předně tvrdit, že byl tímto opatřením dotčen na svých subjektivních právech, a musí přesně vymezit zásah, kterého se měl samosprávný celek dopustit, přičemž nepostačuje, pokud by se omezil na pouhé konstatování nezákonnosti opatření obecné povahy nebo procedury vedoucí k jeho vydání bez toho, aby současně konstatoval, že se tato nezákonnost dotýká jeho právní sféry. Podstatným kritériem je dále místní vztah stěžovatelů k lokalitě regulované opatřením obecné povahy (sídlo spolku na regulovaném území, vlastnictví členů spolku k nemovitostem v řešené lokalitě, věcné legitimační důvody vycházející z předmětu činnosti spolku, zaměření spolku na aktivitu, která má lokální nebo věcné opodstatnění, včetně působení více věcných důvodů ve vzájemné synergii). Připustil v této souvislosti, že z hlediska posouzení zákonné podmínky zkrácení na právech bude věrohodnější místní zavedenost, tj. delší časové působení spolku, ačkoli není vyloučeno ani založení spolku ad hoc za účelem vážícím se k opatření obecné povahy.”* Uvedené konstatoval i ÚS ve svém nálezu sp. zn. I.ÚS 59/14.

III.

Absence posouzení variant

Požadavek na vyhodnocení a porovnání variant či alternativ **vzneslo MŽP** ve svém vyjádření k návrhu Zprávy o uplatňování Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje ze dne 5. 4. 2012, č. j. 19835/ENV/12, kde uvádí: „**Při novém vymezování ploch a koridorů požadujeme v maximální možné míře prověřovat řešení ve variantách nebo alternativách. V případě variantního řešení záměru vyhodnotí posuzovatel všechny dostupné varianty v aktualizaci ZÚR JČK z hlediska jejich přípustnosti se zájmy ochrany přírody. Dále porovná varianty a stanoví jejich pořadí z hlediska vlivu na chráněná území a v závěru konstatuje nejprůijatelnější variantu.**“

Důkaz:

- *Vyjádření MŽP ke zprávě o uplatňování ZÚR Jihočeského kraje ze dne 5. 4. 2012, č. j. 19835/ENV/12 (Příloha č. 3)*

K variantnímu posouzení však nebylo přistoupeno, s čímž navrhovatelé zásadně nesouhlasí.

Navrhovatelé se rovněž domnívají, jak bude níže blíže rozvedeno, že realizace Jižní tangenty je zcela nadbytečná a naopak její dopady jsou z velké většiny negativní, na což bude poukázáno hned z několika hledisek.

Nyní si navrhovatelé dovolují uvést několik dalších argumentů pro **nezbytnost variantního posouzení**. V rozhodnutí NSS, č. j. 8 Aos 2/2013 - 85 je uvedeno k povinnosti variantního posouzení následující: „Z citované judikatury (ostatně ani ze směrnice 2001/42/ES o posuzování vlivů některých plánů a programů na životní prostředí, viz rozsudek čj. 1 Ao 7/2011 – 526, bod 130) tedy neplyne obecná povinnost plánovat jednotlivé záměry obsažené v OOP ve variantách. Taková povinnost však **může být stanovena MŽP** nebo orgánem kraje a rovněž **může vyplynout z obsahu námitek** uplatněných během pořizování napadeného OOP (viz rozsudek ze dne 31. 3. 2013, čj. 4 Aos 1/2012 – 105, č. 2848/2013 Sb. NSS).“

V rozsudku ze dne 18. 9. 2008, č. j. 9 Ao 1/2008 – 34, soud uvedl, že „**[k] tomu, aby bylo možné následně posoudit, zda se příslušné rozhodnutí nachází v mantinelech daných zákonnými pravidly územního plánování obsaženými zejména ve stavebním zákoně, je nezbytné, aby příslušné správní orgány velice pečlivě zvážily všechny v úvahu přicházející varianty řešení území, a to především s ohledem na zajištění harmonického rozvoje lokality. Jimi zvolená varianta musí být následně dostatečným a přesvědčivým způsobem zdůvodněna.**“

Rozhodnutí NSS, č. j. 7 Aos 2/2012 - 58 k uvedenému uvádí: „A nakonec, od 1. 1. 2013 toto pravidlo také výslovně stanoví stavební zákon ve svém ust. § 36 odst. 1, věty páté. Podle něj '[z]měnit územní rezervu na plochu nebo koridor umožňující stanovené využití lze jen na základě aktualizace zásad územního rozvoje.' **Až v této fázi přitom bude na místě požadovat**

podrobnější a preciznější podklady pro umístění záměru a zároveň vysvětlení, proč nemá být realizována jiná varianta.”

Judikatura Nejvyššího správního soudu potvrdila, že „[p]ořizování ZÚR lze považovat za optimální moment, kdy by mělo docházet k posouzení kumulativních a synergických vlivů záměrů zamýšlených v koncepci na jednotlivé složky životního prostředí. **Při přijímání ZÚR je totiž ještě reálně možné efektivně se zabývat variantami řešení a reagovat tak na případná zjištění týkající se synergického působení jednotlivých záměrů**“.¹

V rozhodnutí NSS č. j. 1 Ao 7/2011 - 526 je k nezbytnosti výběru varianty v případě kumulace několika záměrů v jedné oblasti uvedeno následující: „*Jak soud již shora uvedl, nelze se ztotožnit s názorem odpůrce, že se jedná toliko o lokální problém, který bude řešen teprve v navazující fázi územněplánovací činnosti na místní úrovni (bod [83]). **Jedním z možných řešení nepříznivých dopadů kumulace vlivů tří dopravních záměrů v jedné oblasti je totiž právě výběr takových variant jednotlivých dopravních koridorů (a to včetně variant nulových), které by přispěly k minimalizaci negativních dopadů na území. Tuto možnost však odpůrce zcela pomínul.***”

V popisu navrhovaných opatření k předcházení kumulativním a synergickým vlivům ve Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je rovněž stanoven požadavek: „*V odůvodněných případech prověřit variantně územní studií vedení silničního nebo železničního koridoru, aby mohla být preferována varianta s nejmenším negativním vlivem na životní prostředí.*”

Důkaz:

- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)*

Také dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otečky, na které odkazujeme a které je přílohou tohoto návrhu, konstatovalo, že **II. etapa Jižní tangenty a stavba silnice D42/1 (nový „obchvatový“ úsek II/156) představují trasy, které si budou dopravně významně konkurovat. Obě je totiž možné označit jako tzv. dálniční přivaděč pro oblast Trhových Svinů a Nových Hradů do MÚK Roudné.** Dipl. Ing. Otečka k uvedenému podrobněji uvádí, že z pohledu komunikační sítě v okolí Českých Budějovic představuje stávající silnice II/156, historicky vzniklou radiálu, která propojuje sídla jihovýchodním směrem. Navíc tato silnice, která na území města doznala významné změny v podobě dostavby tzv. „zanádražní komunikace“, tvoří významnou součást vnitřního dopravního skeletu města s návazností na jiné radiály (II/157, I/34), ale i komunikace směřující do centra města (Novohradská – bývalá II/156, Rudolfovska, Pekárenská a Gen. Píky).

¹ Viz rozsudek ze dne 20. 5. 2010, č. j. 8 Ao 2/2010 – 664, a dále též rozsudky ze dne 27. 1. 2011, č. j. 7 Ao 7/2010 – 133, ze dne 2. 2. 2011, č. j. 6 Ao 6/2010 – 103, a ze dne 20. 9. 2011, č. j. 9 Ao 4/2011 – 78

V dopravně-inženýrském posouzení jsou zmíněny i přednosti, které má tato komunikace oproti Jižní tangenti. Jsou jimi například skutečnost, že **míří do rozlohou větší, a tím významnější pravobřežní části Českých Budějovic přímo**. Přímým dopravním napojením se míní skutečnost, kdy silnice II/156 – D42/1 tvoří přeponu pomyslného trojúhelníku, kdy jedna jeho odvěsna představuje právě II. etapu Jižní tangenty a druhou odvěsnu úsek dálnice D3 mezi MÚK Roudné a MÚK Hodějovice. Je tedy zřejmé, že **vzdálenostně atraktivnější cestou z oblasti Trhových Svinů a Nových Hradů do Českých Budějovic bude silnice II/156. Zároveň je uvedeno, že se jedná i o časově atraktivnější cestu.**

Důkaz:

- *Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepký ze dne 30. 10. 2017 (příloha č. 2)*

S ohledem na skutečnost, že by v případě akceptace této alternativní varianty, která již existuje, bylo toto řešení i ekonomicky výhodnější. Je tedy zarážející, že je možné řešit napojení na silnici II/156 a navazujícího napojení Novohradska dvěma oddělenými sjezdy z dálnice po několika málo kilometrech a následně tuto dopravu svést do stávající silnice II/156. Souběh dvou takovýchto dopravních staveb je zcela neadekvátní vůči provozu na silnici II/156 a je pouze dokladem nevhodného vynakládání veřejných prostředků zcela v rozporu s obecnými zásadami.

Z uvedeného tedy dle navrhovatelů vyplývá, že zařazení Jižní tangenty do Zásad územního rozvoje Jihočeského kraje je nadbytečné. V rozhodnutí NSS, č. j. 1 Ao 7/2011 - 547 je řečeno, že stavební zákon ukládá, aby byly zhodnoceny nejen vlivy provedení koncepce, nýbrž též vlivy jejího neprovedení (**tj. tzv. nulové varianty**). Smyslem tohoto postupu je získat co nejobektivnější podklad pro zhodnocení, jaké klady a zápory přinese koncepce oproti situaci, kdyby koncepce schválena nebyla.

Obce dále několikrát navrhovaly pro napojení Trhových Svinů a Nových Hradů jako variantu trasy po silnici II/157 MÚK Pohůrka - Ledenice - Borovany - T. Sviný včetně vyřešení obchvatů dotčených obcí. Jako pozitivum této varianty lze uvést, že zde žije dvojnásobek obyvatel a je zde i vyšší zastoupení průmyslu a služeb. Navíc dopravní zatížení obce Borovany ve vztahu k silnici II/157 představuje denně cca 1600 vozidel z možné kapacity 7500 vozidel/den (je tedy přibližně využito pouhých 20 % kapacity této pozemní komunikace). Uvedené vyplývá z Dopravní studie společnosti Mott MacDonald pod názvem "*Koncepce optimalizace dopravní sítě na území Jihočeského kraje*" z roku 2011, která je přílohou tohoto návrhu.

Důkaz:

- *Koncepce optimalizace dopravní sítě na území Jihočeského kraje společnosti Mott MacDonald z roku 2011 (příloha č. 5)*

Dle navrhovatelů je také nezbytné se (v souvislosti s vlivem na vodní zdroje) při posouzení možných variant řešení zabývat otázkou, zda existují varianty, které

- by neprotínaly ochranné pásmo vodního zdroje 2. stupně,
- by nevylučovaly chemické ošetřování vozovky,
- by nevylučovaly přepravu nebezpečných látek.

Posouzení vlivu koncepce na životní prostředí toto variantní posouzení neobsahuje, což je jeho závažnou vadou, kterou navrhovatelé namítají.

Důkaz:

Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)

IV.

Pochybení při posouzení nezbytnosti realizace Jižní tangenty

Navrhovatelé dále namítají, že bylo postupováno v rozporu se zákonem, neboť při posouzení potřebnosti a nezbytnosti zahrnutí Jižní tangenty do 1. aktualizace zásad územního rozvoje se vycházelo z nerealistických podkladů o dopravním využití druhé etapy této tangenty.

Dipl. Ing. Otepka totiž dospěl ve svém dopravním posouzení ke zjištění, že při posuzování perspektivnosti a potřebnosti realizace Jižní tangenty bylo vycházeno ze zcela nerealistických podkladů a nepodložených závěrů. Důsledkem tohoto postupu došlo k přeceňování významu Jižní tangenty a k následnému zahrnutí do ZÚR, s čímž navrhovatelé nesouhlasí.

OOP totiž definuje zájmové území jako: „koridor D26/2, návrh nové silnice pro napojení mezinárodního letiště České Budějovice na silnici II/156 s návazností na Nové Hrady a dále do Rakouska na St. Pölten a Vídeň, obvyklá šíře koridoru 200 m”.

Z dopravně-technického posouzení vyplývá, že pokud jde o význam Jižní tangenty jako součásti spojnice přes Nové Hrady dále do Rakouska, tak je tento prakticky zanedbatelný.

Napadené OOP si protiřečí, neboť v bodu č. 218 návrhu 1. aktualizace stojí: „...doprava směrem na Nové Hrady a dále do Rakouska...”. Přitom v tom samém OOP byly v bodech 262 a 264 vypuštěny úseky D42/6 a D42/7 z důvodu malého přínosu stavby, avšak tyto úseky splňují v bodu 218 uváděné napojení do Rakouska.

Stejně tak v dokumentu Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje na životní prostředí je uvedeno následující: „Vlivy mimo území Jihočeského kraje a přeshraniční vlivy budou mít především koridory pro veřejnou dopravní infrastrukturu republikového významu (koridory pro silniční a železniční stavby, které převádějí významné

dopravní zatížení mezi územím Jihočeského kraje a okolními kraji a státy.” Nicméně II. etapa Jižní tangenty ve výčtu těchto záměrů chybí.

Také v aktualizaci č. 1 PÚR z roku 2015 (dále jen „**PÚR 2015**”) je stanoveno, že *“účelem vymezení koridorů dopravy v Politice územního rozvoje ČR je vytvoření územních podmínek pro umístění např. pozemních komunikací, drah, vodních cest a letišť, které mají vliv na rozvoj území České republiky, svým významem přesahují území jednoho kraje a umožní propojení základní sítě dopravních cest na území České republiky a se sousedními státy.”* O II. etapě Jižní tangenty se zde však v žádném případě nehovoří a uvedené jen dokládá, že tvrzený význam tohoto úseku je jen uměle vykonstruovaný.

Navrhovatelé se domnívají, že Jižní tangenta, II. etapa je zbytečná, neboť na ní není žádné větší osídlení či průmysl. Většina dopravy je místní s cílem dojíždění do zaměstnání do Českých Budějovic. **Podle Koncepce optimalizace dopravní sítě (Mott Mac Donald, 2011) je realizace této stavby jako jedna z mála na území ORP České Budějovice hodnocena nízkou prioritou (horizont 15 let a více).**

Navrhovatelé si dále dovolují citovat další závěry, ke kterým dospěl Dipl. Ing. Otepka na základě konkrétních dat o vývoji intenzit dopravy v posledním desetiletí a které jsou na rozdíl od podkladů k napadenému opatření obecné povahy podloženy (tímto odkazujeme na jeho posouzení): *„Argumentace významem Jižní tangenty v přeshraniční dopravě jako „přivaděče“ k mezinárodnímu letišti České Budějovice je až neuvěřitelná. Pokud se již objevuje argument dopravního napojení letiště, tak by bylo seriózní uvést vývoj dopravních vazeb (cílových a zdrojových cest, které letiště dnes generuje. Nepochybně se bude jednat o čísla v řádu stovek cest za den. Ve směru na Trhové Sviny, Nové Hrady a dále do Rakouska pak maximálně o jednotky cest (jízdy) za den. I pokud by II. etapa Jižní tangenty nebyla v budoucnu realizována, tak by dostupnost letiště byla zajištěna přes silnici II/156 a dále pak přes dálnici D3. Argumentaci letištem i přeshraniční dopravou je potřeba jednoznačně odmítnout jako účelovou pro zvýšení významu této zamýšlené stavby.”*

Co se týče intenzit dopravy na dálnici D3, je v dopravně-inženýrském posouzení uvedeno, že hodnoty denních intenzit, které má výhledově realizovat dálnice D3, jsou srovnatelné s řadou úseků silnic II. třídy. Z uvedeného lze tedy usuzovat i intenzitu dopravy na Jižní tangenti a nelze tak dospět k závěru, jako tomu bylo při zařazení tohoto záměru do ZÚR k denním intenzitám dopravy ve výši okolo 12.000 vozidel.

Navrhovatelé se plně ztotožňují se závěry Dipl. Ing. Otepkovy: *„Na pravděpodobný možný dopravní význam Jižní tangenty lze usuzovat i z průběhu intenzit dopravy na komunikacích I/3 a II/156 podle vzdálenosti od Českých Budějovic. V případě silnice I/3 se intenzity pohybují od 29 tis. v Českých Budějovicích, přes 9 tis. pod Kamenným Újezdem po 8 tis. před odbočením na Lipno. Obdobná situace s významným poklesem intenzit podle vzdálenosti od Českých Budějovic je i u silnice II/156, kdy na okraji Českých Budějovic tato činí 5.811 vozidel a před*

Novými Hrady něco přes 2,5 tis. vozidel. Prognózovanou intenzitu dopravy pro Jižní tangentu, její I. etapu s hodnotou více než 12. tis vozidel, považují za významně nadsazenou a o II. etapě ani nemluvě. Současně považují za potřebné upozornit na skutečnost, že těchto hodnot nedosahuje ani např. dálniční přivaděč do Tábora – silnice I/3 u dálnice D3 v roce 2016 (úsek 2-0860 s intenzitou 10. 467 vozidel)."

S uvedeným souvisí i poslední závěr z dopravního posouzení, který říká: **„Za chybnou resp. manipulativní lze označit následující argumentaci ve prospěch II. etapy Jižní tangenty: ‚Tím dojde k odlehčení stávajících komunikací, vedoucích svými historickými trasami a centry sídelních útvarů. V případě záměru jde zejména o silnici II/156 v průtahu obcemi Nová Ves, Nedabyle resp. dalšími. Toto odlehčení není, s ohledem na výše uvedený konzervativní předpoklad, přímo kvantifikováno. Lze odhadnout, že se bude pohybovat v řádu několika tisíc vozidel/24 h.‘ Tento uváděný efekt zajistí komunikace 42/1 v podobě obchvatů zmiňovaných obcí jednoznačně lépe a současně bude představovat dálniční přivaděč pro Trhové Sviny a Nové Hrady v MÚK Hodějovice.‘**”

Dipl. Ing. Otepka tedy dospěl k závěru, že: *“dopravní význam II. etapy Jižní tangenty a tím přínos v podobě „odlehčení“ jiným komunikacím je velmi omezený”.*

Nelze tak souhlasit s ohledem na shora uvedené s tím, co je uvedeno v odůvodnění napadeného opatření v rámci vypořádání námitek: **„Studie proveditelnosti stavby Jižní tangenta, která zpřesnila vedení trasy a prokázala potřebu realizace této komunikace.”** Navrhovatelé se domnívají, že odpůrce tím, že převzal prognózu dopravní zátěže I. etapy i pro potřeby II. etapy, chtěl pouze zidealizovat potřebu a nutnost výstavby II. etapy. Jedná se o zbytečné, necitelné a nevhodné umístění do krajiny, o zbytečné zhuštění silniční sítě.

Navrhovatelé by se na závěr rádi vyjádřili k argumentu, že Jižní tangenta zlepší dopravní situaci. To dle jejich názoru není pravdou. Řidiči z Plavu, Vidova, Nedabyle a dalších obcí pojedou při cestě do Českých Budějovic po tangentě na západ a napojí se na silnici od Českého Krumlova, resp. od Kaplice do Českých Budějovic (I/3, příp. stará silnice, dnes nazvaná Lidická), na níž se již v současnosti vyskytuje nezhodná dopravní zácpa.

Důkaz:

- 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje vydaná usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14 (příloha č. 1)
- Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepký ze dne 30. 10. 2017 (příloha č. 2)
- Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)
- Koncepce optimalizace dopravní sítě na území Jihočeského kraje společnosti Mott MacDonald z roku 2011 (příloha č. 5)
- Aktualizace č. 1 PÚR ČR z roku 2015 (příloha č. 6)

V.

Další pochybení

V dopravním posouzení předloženém navrhovateli je konstatováno také to, že došlo k pochybení, jelikož bylo opomenuto, že se stavbou Jižní tangenty by nová napojení obcí odpovídající změněným dopravním tokům měla získat postavení silnice III. třídy s odpovídajícími parametry, a to až do intravilánu obce, a nikoliv pouze v nezbytně nutném rozsahu vyvolaném samotnou stavbou.

Důkaz:

- *Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepky ze dne 30. 10. 2017 (příloha č. 2)*

Za další, avšak velmi závažné pochybení lze považovat skutečnost, že **má dojít k vyloučení chemických látek (soli) pro ošetřování vozovky u Jižní tangenty**, která v mimoúrovňové křižovatce Roudné tvoří křížení s dálnicí. Dochází tak ze strany odpůrce ke značné bagatelizaci daného problému, neboť i laik je schopen vyvodit důsledky, které tato skutečnost bude mít na bezpečnost provozu v zimním období. Dipl. Ing. Otepka k tomu uvádí následující: *“Pokud uvážíme, že dálnice jsou ošetřovány výlučně chemicky, tak MUK Roudné může v zimním období představovat pro budoucí uživatele zásadní zlom ve vlastnostech vozovky. Kromě samotného faktu možné zásadně odlišné kvality povrchu vozovky, je v tomto kontextu potřeba dát do souvislosti směrové i výškové vedení trasy, tedy zda se trasa nachází v přímé části či oblouku, jak zakřiveném, jaké klesání či stoupání trasa vykazuje, či zda není vedena po mostech, s vyšším rizikem namrzání vozovky.”* Bylo tedy nezbytné posoudit i tyto skutečnosti, k čemuž však nedošlo, a pokud by došlo, dospělo by se dle navrhovatelů nevyhnutelně k závěru, že nelze o navrženém postupu ani v nejmenším uvažovat.

Uvedenými souvislostmi se ve svém posouzení zabýval Dipl. Ing. Otepka a zjistil následující: *“Pokud jde o výše uvedené parametry, které by v kombinaci s chemicky neošetřovanou vozovkou mohly představovat zvýšené riziko havárie, tak nejdelší mostní objekt délky 250 m celé trasy Jižní tangenty přes řeku Malši se nachází současně v místě táhlého dlouhého oblouku délky 639 m s nejmenším poloměrem na trase - 425 m. Toto místo se nachází ve staničení 3,525 – 3,775, tedy 600 m od okružní křižovatky, kam jsou přivedeny rampy z dálnice. Z hlediska podélného sklonu je místo se sklonem 0,5 % prakticky v rovině. Lze tedy důvodně předpokládat, že zejména toto místo Jižní tangenty může představovat místo se zvýšenou nehodovostí v zimním období. Místo možné zvýšené nehodovosti na mostě přes řeku Malši se tak může jevit v jiném světle, než jak je formulováno v kapitole 'Vlivy na vodní zdroje'.”*

K dalšímu nebezpečnému úseku se vyjádřil následovně: *“Z hlediska bezpečnosti na trase Jižní tangenty se jeví jako problematické další místo. Pokud jde o výškové řešení trasy II. etapy Jižní tangenty, tak všechny vrcholové oblouky jsou zaobleny poměrně komfortním poloměrem 15 000 m, a to až na jeden v km 4,950. Tento je zaoblen poloměrem 6 000 m a současně se přitom*

jedná o nejvýraznější výškový lom trasy, na jehož vrcholu je umístěna křižovatka se silnicí III/15523 v km 5.165.”

Důkaz:

- *Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepy ze dne 30. 10. 2017 (příloha č. 2)*

Navrhovatelé dále namítají, že přesunutí II. etapy Jižní tangenty mezi plánované silniční stavby z územní rezervy nebylo v napadeném opatření obecné povahy nikterak zdůvodněno.

Důkaz:

- *1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje vydaná usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14 (příloha č. 1)*

Navrhovatelé dále upozorňují, že intenzity dopravy jsou ve Studii proveditelnosti specifikovány následovně: „*Jde o velmi konzervativní předpoklad, **dopravní zatížení posuzovaného úseku bude s největší pravděpodobností významně nižší.***“ Dle navrhovatelů se jedná o tak obecnou formulaci, že nemůže uspět ani v rámci posuzování ZÚR. Z rozhodnutí NSS č. j. 1 Ao 7/2011 - 526 vyplývá skutečnost, že nelze o ZÚR pojednávat v takovém stupni podrobnosti, který tomuto stupni územního plánování nenáleží. Nicméně nelze se ani na druhou stranu pohybovat v rovině absolutně nekonkrétní a vágní.

Důkaz:

- *Studie proveditelnosti stavby Jižní tangenta NOVÁK & PARTNER, s.r.o., 10/2012. (příloha č. 7)*

VI.

Nedostatečné posouzení vlivů na životní prostředí (SEA)

Navrhovatelé se domnívají, že s ohledem na skutečnost, že v dokumentu Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje na životní prostředí se o Jižní tangente téměř nehovoří, nemohlo dojít k řádnému posouzení vlivů na životní prostředí.

Ve Vyhodnocení vlivů ZÚR na životní prostředí je uvedeno následující: „*Nově navržené či změněné záměry, především dopravní koridory, mají negativní vliv na fragmentaci krajiny. Příslušná opatření k vyloučení, případně minimalizaci negativních vlivů jsou navržena v kapitole 7.*“ Rovněž je zde stanoveno, že některé z nově navržených záměrů se dostávají do střetu s cennými prvky ŽP a opět **je odkázáno ohledně nápravných opatření na kapitulu 7. Nicméně v kapitole 7 se k záměru Jižní tangenty žádné konkrétní opatření neuvádí, není tady o tomto záměru ani zmínka.** Tak je tomu ostatně téměř v celém Vyhodnocení vlivů na ŽP.

Důkaz:

- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)*

V příloze k zákonu č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) jsou stanoveny požadavky na obsah Vyhodnocení vlivů, kde stojí, že je nezbytné uvést například údaje o současném stavu životního prostředí v řešeném území a jeho předpokládaném vývoji, pokud by nebyla uplatněna územně plánovací dokumentace, **charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním územně plánovací dokumentace významně ovlivněny**. Odpůrce však na jednu stranu uvádí, že se jedná o velmi významný záměr, s vysokou intenzitou dopravy do Rakouska, avšak na druhou stranu v OOP tento záměr téměř nezmiňuje a ve vztahu k němu **v zásadách územního rozvoje nejsou obsahové požadavky naplněny**.

1) Zásah do krajinného rázu a záborů půdy

Podle § 12 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny **je krajinný ráz**, který představuje zejména přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa či oblasti, **chráněn před činnostmi snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu**.

V rozhodnutí NSS č. j. 5 Ao 1/2009 - 198 je uvedeno: „*Územní plánování ve veřejném zájmu chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví. Přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a nezastavitelných pozemků. Podle zákona č. 129/2000 Sb., o krajích (krajské zřízení), § 1 odst. 1, kraj je územním společenstvím občanů, které má právo na samosprávu, podle odst. 4 kraj pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů, podle odst. 3 kraj při výkonu samostatné působnosti a přenesené působnosti chrání veřejný zájem.*” Ve vztahu k uvedenému je nezbytné upozornit, že tato stavba není v zájmu občanů, kteří budou žít v její blízkosti.

Záměr je v Zásadách územního rozvoje Jihočeského kraje (1. aktualizace) veden pod koridorovým označením D26/2 a má statut veřejné prospěšnosti. Navrhovatelé však s tímto závěrem nesouhlasí, neboť veřejným prospěchem nemusí být pouze realizace dopravních staveb, ale také zachování příznivého životního prostředí, hodnot, které umožňují realizaci jednotlivců prostřednictvím sportovních a volnočasových aktivit apod.

Z rozhodnutí NS sp. zn 2 Cdon 330/97 vyplývá „*že obec je veřejnoprávní korporací, jejíž faktický základ tvoří její občané...Občané mají schopnost vnímat uvedené imise a jsou-li jimi rušeni při oprávněném užívání nemovitostí ve vlastnictví obce, je jimi při výkonu svého*

vlastnického práva rušena i obec.“ Bylo tak judikováno, že **i obec se může domáhat práva na příznivé životní prostředí (přeneseného na obec právě z občanů).**

Ve Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je uvedeno následující: *“Návrhy koridoru pro veřejnou dopravní infrastrukturu jsou pro obyvatelstvo pozitivní, ať se jedná o vymezení nových koridorů, obchvaty obcí či zlepšení parametru stávající dopravní infrastruktury (např. rozšíření silnice, nebo elektrifikace železnice). Negativní vlivy se mohou objevit u obyvatel v blízkosti nových koridorů. Jedná se především o koridory D7/7.2, D7/8, D8/2, D29/2, D63/2 a D63/3, které vykazují vysokou plochu zástavby ve vymezených koridorech (nad 50% plochy).”* **Mezi výčtem koridorů, u kterých se mohou objevit negativní vlivy, však tangenta chybí. Dovolíme si proto v rámci tohoto návrhu uvést oblasti, do kterých II. etapa Jižní tangenty negativně zasahuje.**

Důkaz:

- 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje vydaná usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14 (příloha č. 1)
- Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)

První z nich, kterou by navrhovatelé rádi zmínili, je zásah do krajinného rázu. Touto plánovanou stavbou by došlo k výraznému zásahu do krajinného rázu, neboť **se jedná o převážně rovinný terén, nad nímž by byla umístěna tato stavba.** Tato komunikace se bude negativně uplatňovat v krajině, ve které se doposud vyskytuje dochovaná scenérie přírodních prvků, například údolní nivy a koryta Malše, lesních komplexů apod. **Nejvýznamnější zásah lze předpokládat v nezarostlých částech komunikace Roudné - Plav a dále v některých nezarostlých místech od komunikace vedoucí z Vidova směrem na úpravnu pitné vody. Dojde tak k narušení přírodní charakteristiky krajinného rázu v území, kde se významně uplatňují prvky ÚSES (NBK 003 Červené blato, RBC 226 Plav, RBC 214 Panský les, NBK 125 Hlubocká obora - K 118) a také VKP (lesní komplexy, Malše, její niva, drobné vodoteče). Lze tedy předpokládat silný zásah s ohledem na vlivy na estetické hodnoty, harmonické měřítko, vztah v krajině a VKP. Realizací záměru dojde ke fragmentaci biocenter a biokoridorů, zejména lesních porostů. VKP definované zákonem se nacházejí roztroušeně po celém území. Jedná se o lesy, vodní toky, rybníky a údolní nivy. Z významných prvků registrovaných se v zájmovém území vyskytuje Prameništění louka severoseverozápadně od obce Heřmaň. Jedná se o polopřirozenou prameništění louku s převahou skřípiny lesní (*Scirpus sylvaticus*). Přibližně 160 m severně od vymezeného koridoru se nachází VKP Prameništění louka jižně od obce Nedabyle, tvořená travinobylinnými porosty v prameništi potoka.**

Záměrem by došlo také k **narušení prostupnosti krajiny** mezi obcemi a jejich hospodářským a rekreačním zázemím. Omezenou prostupností hospodářského a rekreačního zázemí budou postiženy zejména obec Vidov, dále pak severně od trasy Nedabyle a Nová Ves, na jižní straně

Heřmaň a Borovnice. V případě realizace tohoto záměru by rovněž došlo ke **zmaření projektu již realizované cyklostezky č. 1018** mezi Českými Budějovicemi, Plavem a dalšími obcemi (i tuto otázku je nezbytné vzít v potaz při posuzování proporcionality této části OOP). Do této oblasti se jezdí za rekreací jak z příměstských oblastí a místních obcí, ale i z Českých Budějovic. Na vybudování této cyklostezky se podílel rovněž Jihočeský kraj. **Dojde tak ke ztrátě rekreačního potenciálu tohoto příměstského území a následnému zvýšení provozu na komunikacích kraje**, neboť lidé nebudou jezdit na výlet na kole nebo autobusem z města, ale budou muset automobilem do vzdálenějších oblastí. Nutno podotknout, že cyklostezka byla situována mimo ornou půdu z důvodu zachování její ochrany, neboť se zde vyskytuje půda s nejvyšší bonitou a nyní by zde měla vést Jižní tangenta.

Realizací záměru by došlo také k **trvalému záboru půdy**, jak ze zemědělského půdního fondu, tak z pozemků určených k plnění funkcí lesa. Jednat se bude především o zemědělskou půdu (cca 11 ha). Předmětem záboru budou půdy všech tříd ochrany, přičemž nejvíce budou dotčeny půdy III. třídy ochrany, a to cca 40 % z celkového záboru, následované půdami IV. třídy ochrany (cca 24 %), nejméně pak půdy V. třídy ochrany (cca 3 %). Půdy bonitně nejvzácnější se podílejí na celkovém záboru cca **10 % (I. třídy ochrany) a cca 23 % (II. třída ochrany)**.

S výstavbou záměru bude spojen také zábor pozemků určených k plnění funkcí lesa v rozsahu cca 4,3 ha, a to především ve střední a závěrečné části trasy. Ve střední části se jedná o lesní komplexy Jasanka a Panský les, na konci trasy (přibližně od km 7,0 až po napojení na silnici II/156) se jedná o les Maturovec, který tvoří severní okraj rozsáhlého lesního celku. **Realizací záměru by došlo v předmětných úsecích k trvalému odnětí PUPFL a tím k oslabení a ohrožení stabilizační funkce lesa.**

PÚR 2015 ve svých prioritách uvádí tento požadavek: „**Při umístování dopravní a technické infrastruktury zachovat prostupnost krajiny pro člověka a funkční migrační koridory pro živočichy a minimalizovat rozsah fragmentace krajiny; je-li to z těchto hledisek účelné, umístovat tato zařízení souběžně.**“

Mezi požadavky k provádění OOP ve Vyhodnocení vlivů na životní prostředí je uvedeno: **“V územních plánech vytvářet podmínky k ochraně stávajících a vytváření zatím nefunkčních prvků ÚSES. Zvyšovat podíl zatravněných a lesních ploch, mokřadů a dalších ekosystémů zvyšujících biodiverzitu, ekologickou stabilitu a snižujících vodní i větrnou erozi půdy.**” Navrhovatelé se však domnívají, že v případě, kdy tyto požadavky nerespektuje sám odpůrce v ZÚR, nelze je respektovat ani v územních plánech, které mají být se ZÚR v souladu.

Dále nelze souhlasit se závěrem obsaženým v Tabulce č. 21, která je obsažena ve Vyhodnocení vlivů na ŽP a která vyjmenovává hlavní cíle Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR v oblasti regionální politika a územní plánování. Strategie stanoví mj. mezi svými cíli podporu a ochranu krajinného rázu např. mokřadů a drobných vodních toků apod., načež je k uvedenému napsáno: **“Ochrana krajinného rázu je jednou z priorit ZÚR”**. V další Tabulce č. 37 jsou pak

vymezeny cíle Koncepce ochrany přírody a krajiny, mezi nimiž je i cíl **“zajištění ochrany významných mokřadů”** a k uvedenému je v rámci SEA zmiňováno, že uvedené má *“neutrální vliv/není řešeno v rámci ZÚR”*. Stejně tak v Tabulce 22 je uveden cíl *“Zachovat, případně obnovit druhově a morfologicky pestré travní porosty jako nedílnou součást zemědělského hospodaření v krajině”*. Opět hodnoceno nulou, tedy jako neutrální/nehodnocené v rámci ZÚR. S uvedeným však nelze souhlasit s ohledem na reálnou možnost zásahu do VKP vlhkých luk apod.

Důkaz:

- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)*
- *Aktualizace č. 1 PÚR ČR z roku 2015 (příloha č. 6)*
- *Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR (příloha č. 8)*

2) Zásah do hydrogeologických poměrů

Autorizovaný inženýr RNDr. Král uvádí, že II. etapa Jižní tangenty prochází **územím, které má mimořádný a nenahraditelný význam z hlediska infiltrace a zásob kvalitní podzemní vody**. Dále uvádí: *“K posouzení možného vlivu uvažované stavby na hydrogeologické poměry byl vypracován v prosinci 2015 Hydrogeologický průzkum firmou ENVI-AQUA, s.r.o., Brno. V průzkumu jsou dobře popsány klimatické a geologické poměry území a dokumentovány jednotlivé vodní zdroje. V průzkumu ale chybí hydrogeologická mapa širší zájmové oblasti se zakreslenými hydroizohypsami hladin podzemní vody, směry proudění a zejména rozsah depresních kuželů v místě odběrů podzemní vody. Bez toho nelze seriózně určit, zda, a nakolik může stavební činností dojít k ovlivnění jednotlivých vodních zdrojů. Například konstatování, že vodní zdroje v Nové Vsi, kde je odebíráno 8,7 l/sek, nemohou být pro dostatečnou vzdálenost od stavby ovlivněny, je spekulace. Pokud je voda čerpána z hloubky cca 100 m pod terénem, zasahuje depresní křivka v dobře propustném prostředí do vzdálenosti až několik set metrů od odběrního místa.”* Z uvedeného tedy vyplývá, že při hydrogeologickém posouzení došlo k zásadnímu pochybení. Závěry tohoto posouzení tedy není možné brát jako seriózní a podložené, na jejichž základě by bylo možno vlivy posoudit a následně začlenit tento záměr do napadeného OOP.

Ve vyjádření RNDr. Krále, na které navrhovatelé v podrobnostech odkazují, je rovněž řečeno následující: *“Při stavební činnosti je největším nebezpečím, ovlivňujícím vydatnost a kvalitu vodních zdrojů, provádění zemních prací, těžba zemin, výstavba násypů, které přitěžují podloží a propojení mělkého a hlubšího horizontu podzemní vody, zejména při vrtání pilot. Stavební organizace, zpravidla pod tlakem termínů a při snaze realizovat stavbu za nejnižší náklady, neboť stále platí výběr dodavatele na základě nejnižší nabídky, není schopna, ani ochotna zajistit, aby ke zmíněným zásahům do zvodněného prostředí s negativními důsledky nedocházelo. Je proto naivní, až nezodpovědné, opírat své stanovisko o požadavek zpracovatelů hydrogeologického průzkumu 'Pro zemní a stavební práce používat pouze stroje, zařízení a nástroje v bezvadném technickém stavu.'”*. Navrhovatelé se tedy domnívají,

že stanovení těchto požadavků, které nebudou ve skutečnosti naplněny, a spokojení se s nimi navzdory vysokému riziku pro podzemní vody, je jen vyjádřením lhostejnosti orgánů, které se podílejí na procesu pořizování napadených zásad.

Důkaz:

- *Hydrologické stanovisko RNDr. Krále ze dne 26. 9. 2017 (příloha č. 9)*

Navrhovatelé rovněž upozorňují na skutečnost, že je tvrzeno, že rozhodně nelze nijak propojit svrchní a spodní kolektor podzemních vod. Na druhé straně mostní 250 m dlouhá estakáda přes nivu bude dle nutných základových podmínek založena téměř jistě na pilotách, kdy provádění těchto pilot tyto horizonty velmi pravděpodobně propojí (pilota se vrtá a pak betonuje). Plošné mělké založení této estakády nelze z více technických důvodů očekávat a piloty by musely být hodně krátké, což nelze očekávat. Absolutně zde absentuje informace o hloubce založení, respektive průzkum, zda nebude porušen artéský strop v pánvi (viz stanovisko RNDr. Paštyky, hydrogeologa). Rovněž Hydrogeologická společnost s.r.o. ve svém stanovisku upozorňuje na skutečnost, že absolutně absentuje detailní hydrogeologické zhodnocení vlivu jednotlivých stavebních objektů (např. mostních pilotů). 1. Aktualizace zásad se nicméně žádnými konkrétními opatřeními ve vztahu k II. etapě Jižní tangenty nezabývá a odsouvá celé řešení na dobu po zpracování hydrogeologického a hydrologického posouzení, které ukládá zpracovat. S tímto postupem i s ohledem na soudní judikaturu² však nelze souhlasit a odsouvat řešení tak zásadních otázek na navazující řešení, kdy už nemá být předmětem upuštění od záměru.

V tomto hydrogeologickém stanovisku je rovněž konstatováno, že **“dosavadně uvažovaná řešení jsou nedostatečná, tak jak je to běžné u přípravy většiny větších staveb. Není možné uvažovat s představou, že podle obecně doporučených opatření se nic nestane, a když ano, tak se bude monitorovat důsledek. Navržená opatření musí v maximální míře zamezit poškození jakosti a množství podzemních vod, avšak také musí být technicky proveditelná.”**

Důkaz:

- *1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje vydaná usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14 (příloha č. 1)*
- *Hydrogeologické posouzení RNDr. Paštyky ze dne 27. 11. 2017 (příloha č. 10)*
- *Hydrogeologické stanovisko Hydrologické společnosti s.r.o. ze dne 13. 12. 2017 (příloha č. 11)*

Stejně tak jako navrhovatelé se i RNDr. Král domnívá, že by měl být chráněn zdroj pitné vody ze zvodně nedabylské pánve. K uvedenému uvádí: **“Ze zvodně nedabylské pánve byly až do 80. let 20. století zásobovány pitnou vodou České Budějovice. Odhadovaná vydatnost byla až 10 l/sek. To, že dnes nemá zdroj vyhlášené ochranné pásmo, je velká chyba. Z hlediska**

² Viz. např. rozhodnutí NSS č. j. 7 As 57/2007 – 98 ze dne 2. 4. 2008 citované v II. části tohoto návrhu.

dlouhodobé perspektivy poklesu zásob kvalitní pitné vody, si tento zdroj zaslouhuje náležitou ochranu a nemělo by dojít k jeho poškození stavbou.”

Dalším rizikem je skutečnost, že tangenta je vedena ochranným pásmem nouzového zásobování Úpravny vody Plav z řeky Malše a přemostění řeky vedeno pouhých 800 m proti proudu od tohoto zdroje vody. Na tomto zdroji vody je závislé zásobování cca 400 000 obyvatel kraje v případě kolapsu přívodu vody z přehrady Římov. Je proto nezodpovědné vůbec přistoupit k takto rizikovému záměru, neboť nemůžeme 100% vyloučit havárii vozidla na mostním tělese s únikem ropných látek, technickou či jinou závadu na přívodu vody z přehrady Římov. Komunikace v náspu výrazně ovlivní akumulaci vod, odtokové poměry, chemismus povrchových i podzemních vod.

Tento vodní zdroj jímá podzemní vody z hlubších kolektorů vázaných na křídové sedimenty českobudějovické pánve. Jímací objekty jsou vystrojeny tak, aby zabránily průniku povrchových či mělkých podzemních vod. Z vyhodnocení dostupných údajů v rámci již probíhajícího procesu EIA rovněž vyplývá, že potenciální ovlivnění tohoto vodního zdroje nelze vyloučit.

Jak vyplývá i z hydrogeologického vyjádření RNDr. L. Paštyky zásah do vnitřního ochranného pásma vrtů Vidov představuje velký zásah a stavba Jižní tangenty by zde vůbec neměla dle jeho stanoviska vzniknout. Rovněž upozorňujeme na pochybení spočívající v tom, že na str. 12-13 přílohy č. 2 Vyhodnocení vlivů na ŽP **je požadováno hydrologické posouzení, avšak skutečnost, že dojde k tak významnému zásahu do vnitřního ochranného pásma, je zde zcela opomenuta.**

Hydrologická společnost s.r.o. se rovněž ztotožňuje se závěrem, že zájmový prostor se nachází v hydrogeologicky i hydrologicky poměrně exponované struktuře se zásobami podzemních vod regionálního charakteru a uvádí, že uvažovaným provozem (zimní údržba, úniky závadných látek při haváriích apod.) se riziko ohrožení zdroje podzemní vody zvyšuje. *“Tuto problematiku, řešenou dosud v zásadě toliko obecné rovině, je třeba detailně (např. formou cíleného hydrogeologického průzkumu) a hlavně jednoznačně specifikovat.”*

Hydrologická společnost s.r.o. v přiloženém stanovisku dále namítá: *“Nícméně ochranné pásmo je zde velmi rozsáhlé a jeho geologické a tím i hydrogeologické poměry nejsou v celé jeho ploše homogenní. Tzn., že v různých částech pásma je nebezpečí poškození jakosti podzemní vody z povrchu velmi rozdílné, od žádného až po fatální. V tomto směru je nutné vztah komunikace k ochranným pásmům detailizovat ('zonalizovat') na základě podrobného hydrogeologického průzkumu, opřeného o vrtnou sondáž, hydrodynamické zkoušky apod.”* S těmito námitkami se navrhovatelé plně ztotožňují a upozorňují, že nedošlo ani k jednomu z vyjmenovaných opatření.

Varovné je rovněž následující konstatování obsažené v tomto hydrogeologickém stanovisku: *“Např. v hydrogeologickém posudku ENVI AQUA, s.r.o. (12/2015) je doporučeno v části trasy komunikace, vedené v zářezu, kde může být ovlivněn režim podzemních vod trvalým odvodněním drénovaných podzemních vod, monitorování vlivu. Nicméně toto je již dokumentování v podstatě nenávratného poškození režimu podzemních vod. Ve zdejších hydrogeologicky komplikovaném území s regionálně významnými (a částečně využívanými) zásobami podzemních vod je ostatně vhodné tyto drénované podzemní vody zachovat pro další využití [...]”*.

Navrhovatelé dále k vlivům záměru na hydrogeologické poměry namítají absenci posouzení vlivu na omezení infiltrace srážkových vod do podzemních kolektorů (t.j.), zda silnice probíhá infiltračními oblastmi, resp. jak dojde k omezení infiltrace znepropustněním ploch a odvedením srážkových vod. Rovněž ve Vyhodnocení vlivů na ŽP absentuje zjištění, zda záměr zasáhne současné monitorovací vrty a jiné sledované objekty sloužící k monitoringu podzemní vody (chybí výčet, situace, vlastník, provozovatel). V neposlední řadě navrhovatelé postrádají závěr, jakým způsobem bude v době stavby i po ní prováděn monitoring hladin resp. kvality na nově zbudovaných vrtech, resp. jak bude provázán se současným monitoringem a zjištění, zda nejsou na trase plánovaného záměru nevyužívané a hlavně nesanované vrty z minulosti.

Ve Vyhodnocení vlivů na ŽP (v rámci SEA) je uvedeno: *“Vodohospodářsky významná území (CHOPAV Šumava, CHOPAV Třeboňská pánev, CHOPAV Novohradské hory, **podzemní a povrchové zdroje pitné vody a zdroje léčivých a minerálních vod**) jsou zařazeny mezi přírodní hodnoty území, čímž je podpořena jejich ochrana. Jejich ochrana je zdůrazněna i mezi prioritami ZÚR JČK.”* S ohledem na shora uvedené je však zřejmé, že ve vztahu k Jižní tangentě se jedná o lživé tvrzení. Navrhovatelé proto namítají absenci jakéhokoliv posouzení negativních dopadů II. etapy Jižní tangenty na hydrologické poměry. Nenalezneme zde ani posouzení vlivů této stavby na povrchové vody ani na podzemní vody mělkých kvartérních horizontů a křídového obzoru.

Co se týče splachů kontaminovaných látek do okolí, navrhovatelé v souladu s vyjádřením hydrogeologa RNDr. Paštyky ze dne 27. 11. 2017 namítají absenci stanovení opatření proti vsaku těchto látek. Z možných způsobů ochrany, např. nepropustných příkopů, retenčních nádrží či koalescenčních filtrů atd., zde není navržen ani jediný.

Dalším klamavým tvrzením, které můžeme nalézt ve Vyhodnocení vlivů na ŽP je tvrzení obsažené v Tabulce č. 23: Cíle programů zdraví 21, v němž je stanoven cíl **zajistit obyvatelstvu dobrý přístup k dostatečnému množství pitné vody uspokojivé kvality. K uvedenému je přiděleno hodnocení, že napadené OOP je v souladu s tímto cílem.**

Důkaz:

- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)*
- *Hydrologické stanovisko RNDr. Krále ze dne 26. 9. 2017 (příloha č. 9)*

- *Hydrogeologické posouzení RNDr. Paštyky ze dne ze dne 27. 11. 2017 (příloha č. 10)*
- *Hydrogeologické stanovisko Hydrologické společnosti s.r.o. ze dne 13. 12. 2017 (příloha č. 11)*

Navrhovatelé dále upozorňují na skutečnost, že v podkladech se konstatuje, že vodu z komunikací je nutno odvést mimo ochranné pásmo vodního zdroje „přespádováním příkopů“. Jižní tangenta přechází příčně údolí Malše, kdy právě v úseku údolí je plocha tohoto pásma. Navrhovatelé mají za to, že je nereálné odvést přespádováním vodu z této komunikace do kopce, neboť nejnižší úsek komunikace je právě v oblasti ochranného pásma.

Těleso komunikace je navrženo výškově nad terénem a ovlivní tak rovněž vodní toky spádově tekoucí do lokality „Bahna“ a dále do vodoteče v přilehlé údolnici.

Rovněž může dojít ke znečištění samotné řeky Malše. Ta je přitom v **celém zájmovém území významným tokem dle přílohy č. 1 vyhlášky č. 178/2012 Sb., kterou se stanoví seznam významných vodních toků a způsob provádění činností souvisejících se správou vodních toků.**

V důsledku realizace Jižní tangenty by tak došlo k zásahu do podzemních vod, a to nejen v průběhu výstavby, jak je naznačeno výše, ale i v průběhu jejího užívání, neboť srážkové vody odtékající z komunikace mohou být znečištěny zejména v zimním období rozpuštěnými solemi (chlorid sodný, případně vápenatý), v průběhu roku pak při standardním provozu stopově ropnými látkami z úkapů z motorů, otěrem z pneumatik, úlety z přepravovaných hmot, dále stopovými kovy (Zn, Ni, Pb, Cu) aj. Jako pochybení tuto skutečnost vidí i hydrogeolog RNDr. Paštyka či Hydrogeologická společnost s.r.o. Uvedeným by došlo k **narušení ekologické stability, jedná se především o nevratné zásahy do vodního prostředí.**

Důkaz:

- *Hydrogeologické posouzení RNDr. Paštyky ze dne ze dne 27. 11. 2017 (příloha č. 10)*
- *Hydrogeologické stanovisko Hydrologické společnosti s.r.o. ze dne 13. 12. 2017 (příloha č. 11)*

Dle navrhovatelů také není respektována skutečnost, že došlo k přijetí Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR. V této koncepci je řečeno, že do budoucna lze očekávat, že stávající vodní zdroje nebudou dostatečné, a to nejen z hlediska potenciálně snižujícího se dostupného množství vody, ale i z hlediska nevyhovující jakosti vody. V uvedené koncepci je také řečeno, že velký podíl na jejím naplňování budou mít orgány veřejné správy. Vypracování této Koncepce bylo uloženo usnesením vlády ČR č. 620 k přípravě realizace opatření pro zmírnění negativních důsledků sucha a nedostatku vody z července 2015. Opatření navržená v Koncepci přispívají k naplnění cílů strategického rámce Česká republika 2030, jímž je například ochrana vodních zdrojů před kontaminací. Dokument je rovněž v souladu s požadavky Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/60/ES, kterou stanoví rámec pro

činnost Společenství v oblasti vodní politiky (Rámcová směrnice o vodách). V uvedeném nařízení je Jihočeský kraj uvedený mezi kraji s nejvyššími hodnotami zranitelnosti vůči suchu. Tato Koncepce si klade za cíl i ochranu množství a jakosti dostupných vodních zdrojů. Navrhovatelé se proto domnívají, že napadené OOP jde proti této Koncepci, když díky němu bude docházet k poškození dostupných vodních zdrojů. Koncepce přitom také uvádí, že v povrchových i v podzemních vodních zdrojích určených pro úpravu na vodu pitnou jsou stále častěji identifikovány látky zhoršující využitelnost vody pro úpravu.

Důkaz:

- *Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR (příloha č. 12)*

RNDr. Král ve svém vyjádření doporučuje od vybudování Jižní tangenty, II. etapy upustit. Ke stejnému závěru dospěl i Mgr. Koptík ve svém odborném stanovisku k vlivu stavby na biotopy a cévnaté rostliny.

Z jeho posudku vyplývá, že daná stavba je v rozporu s Koncepcí proti suchu, neboť ta hovoří o ochraně mokřadů. Mokřady jsou dle § 3 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny významnými krajinnými prvky. V § 2 odst. 2 tohoto zákona je pak stanoveno, že ochrana přírody a krajiny se zajišťuje zejména ovlivňováním vodního hospodaření v krajině s cílem **udržovat přirozené podmínky pro život vodních a mokřadních ekosystémů při zachování přirozeného charakteru a přírodě blízkého vzhledu vodních toků a ploch a mokřadů**. Za mokřadní společenstvo můžeme považovat tůně, bažiny, rašeliniště, slatiniště, podmáčené louky, okraje rybníků a lužní lesy. Je známo, že mokřiny čistí protékající vodu a zlepšují její kvalitu. Pomáhají zasakování, a tím zvětšují zásoby podzemní vody. Rašeliníkový podrost luk je zase důležitým regulátorem vodního režimu. Při srážkách zadrží velké množství vody, lépe než rybník, a postupně ji uvolňuje za sucha. Snižuje tím riziko povodní.

Důkaz:

- *Hydrologické stanovisko RNDr. Krále ze dne 26. 9. 2017 (příloha č. 9)*
- *Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR (příloha č. 12)*
- *Odborné stanovisko Mgr. Koptíka k vlivu stavby na biotopy a cévnaté rostliny (příloha č. 13)*

Rovněž je třeba upozornit na **rozpor s Generelem krajinného rázu Jihočeského kraje** z března 2009 (jež byl v Zastupitelstvu JČK projednán 23. 6. 2009 - usnesení zastupitelstva č. 316/2009/ZK), jehož pořízení vyplývá z přílohy č. 1 sledovaných jevů rádek 17 a 18 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti, požadujících zahrnutí do tzv. územně analytických podkladů obcí prvků „oblast krajinného rázu a její charakteristika“ a „místo krajinného rázu a jeho charakteristika“ a dále ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, konkrétně z § 12, který definuje krajinný ráz a jeho ochranu. Na Generel mají údajně

vazbu právě ZÚR JČK “v části krajinářského hodnocení, kdy jeho závěry jsou přebírány do závazné části návrhu ZÚR i do jejich odůvodnění”.³

Dle něj se Oblast krajinného rázu Českobudějovická pánev, která zasahuje do dotčeného území, vyznačuje vlhkými loukami a mokřinami, u nichž cennost označuje jako význačnou. Mezi podmínkami ochrany krajinného rázu uvádí povinnost **chránit cenné polohy vlhkých a rašeliništních luk, zachování přírodních cenností rybníční krajiny (rybníky, litorální partie, podmáčené polohy, vegetační doprovody vodotečí).**

Důkaz:

- *Generel krajinného rázu JČK (příloha č. 14)*

Napadené opatření obecné povahy se rovněž dostává do rozporu s PÚR 2015, v níž stojí:

*“Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit a následně podporovat potřebná kompenzační opatření. S ohledem na to při územně plánovací činnosti, pokud je to možné a odůvodněné, **respektovat veřejné zájmy např. ochrany biologické rozmanitosti a kvality životního prostředí, zejména formou důsledné ochrany zvláště chráněných území, lokalit soustavy Natura 2000, mokřadů, ochranných pásem vodních zdrojů, chráněné oblasti přirozené akumulace vod a nerostného bohatství, ochrany zemědělského a lesního půdního fondu.**”*

V PÚR 2015 je dále stanoven tento cíl: *“**zajistit územní ochranu ploch potřebných pro umístování staveb a opatření na ochranu před povodněmi a pro vymezení území určených k řízeným rozlivům povodní. Vytvářet podmínky pro zvýšení přirozené retence srážkových vod v území s ohledem na strukturu osídlení a kulturní krajinu jako alternativy k umělé akumulaci vod.**”*

Také ve Strategii udržitelného rozvoje ČR je stanoven cíl zvyšovat retenční schopnost krajiny s cílem snižovat riziko povodní a ve Státní politice životního prostředí ČR zase zvýšit prevenci ochrany před povodněmi a zmírnit dopady období sucha zvýšením retenční a retardační schopnosti krajiny, zpomalením a vyrovnáním odtoku srážkové vody a snížením erozních účinků povrchově odtékající vody. Stejně cíle směřující k ochraně povrchových a podzemních vod lze nalézt také v Plánu hlavních povodí ČR a Koncepti ochrany před následky sucha pro území ČR. Posledně zmiňované konkrétně uvádí: *“**Obnova přirozených vodních prvků v krajině (nivní louky, olšiny...) [...]. Tyto vodní prvky jsou klíčové pro zachování biologické rozmanitosti krajiny, tedy je na nich vázáno významné množství vzácných a ohrožených druhů a plní řadu ekosystémových služeb. Přispívají ke zpomalení odtoku vody z území, podporují zachycení živin a eliminaci transportovaného znečištění a vytvářejí podmínky pro udržení vhodných podmínek pro vodní biocenózy v období sucha. Mokřady přispívají k procesu fixace uhlíku v sedimentech a přispívají k posilování procesů krátkého koloběhu**”*

³ Viz. <http://geoportal.kraj-jihocesky.gov.cz/gs/generel-krajinneho-razu/>

vody. Mokřady představují významné stabilizační prvky v krajině.“ Klade si za cíl chránit stávající mokřady a zároveň podmáčené plochy obnovovat. Navrhovatelům tedy nezbývá jinak, než napadnout touto formou plánovaný záměr ještě v době, která je k tomu určena a je možné zamezit plýtvání času a prostředky. Neboť uvedené je v rozporu se zásadou proporcionality, jak bude uvedeno podrobněji níže. Přínos II. etapy Jižní tangenty je totiž oproti jeho negativům a vlivům na významné krajinné prvky a další složky životního prostředí zanedbatelný.

Z registrovaných VKP ve smyslu § 6 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny se v těsné blízkosti navržené komunikace nachází **prameništní louka severoseverozápadně od obce Heřmaň** (lokalita Za Vodákem). Jedná se o polopřirozenou prameništní louku s převahou skřípiny lesní (*Scirpus sylvaticus*).

Mgr. Koptík pak uvádí ve svém stanovisku, že dané území obsahuje jako jeden ze dvou krajinných celků, které jsou velmi cenné komplex střídavě **vlhkých a podmáčených luk, prameništních a potočních olšin a vlhkých doubrav v lokalitě Bahna** mezi Heřmaní a Novou Vsí. **Jedná se o biologicky i esteticky hodnotný úsek krajiny se starými stromy a strukturně pestrými ekotony v mělké pramenné kotlině. Na tuto oblast je svým výskytem vázáno několik vzácných a ohrožených druhů rostlin, jež z krajiny setrvale mizí** vlivem plošné eutrofizace a absence hospodaření na obtížně využitelných podmáčených loukách. Ve stanovisku je dále uvedeno, že lze předpokládat nepřímé negativní vlivy stavby, zejména na vlhkomilné biotopy v pramenné kotlině v lokalitě „Bahna“, **kde existuje riziko negativního ovlivnění vodního režimu, který je pro zachování těchto biotopů klíčový.**

Mgr. Koptík zmiňuje ve svém stanovisku mezi významnými taxony cévnatých rostlin například **silně ohrožený druh kýchavice bílé pravé, ohrožené druhy prstnatce májového, vrbu rozmarýnolistou a další.** Mezi významnými biotopy vyskytující se v území uvádí **téměř ohrožené širokolisté suché trávníky, zranitelné vlhké acidofilní doubravy, střídavě vlhké bezkolencové louky.**

Rovněž AOPK ČR uvedla v Odborném vyjádření k oznámení záměru ze dne 29. 1. 2015, že se v zájmovém území nachází z velké části kulturní louky a minoritně louky, které se dají zařadit dle fytoocenologického systému do svazu Milinion či Calthion.

Jedná se tedy o území, které podléhá ochraně dle zákona o ochraně přírody a krajiny a jehož ochrana je posílena přijímáním různých koncepcí a strategií.

Důkaz:

- *Aktualizace č. 1 PÚR ČR z roku 2015 (příloha č. 6)*
- *Koncepce ochrany před následky sucha pro území ČR (příloha č. 12)*
- *Odborné stanovisko Mgr. Koptíka k vlivu stavby na biotopy a cévnaté rostliny (příloha č. 13)*
- *Strategie udržitelného rozvoje (příloha č. 15)*

- *Státní politika ŽP ČR (příloha č. 16)*
- *Plán hlavních povodí ČR (příloha č. 17)*
- *Odborné vyjádření k oznámení záměru AOPK ze dne 29. 1. 2015 (příloha č. 18)*

3) Nedostatečný biologický průzkum lokality ve vztahu k fauně a floře

Navrhovatelé dále namítají, že při posuzování vlivu koncepce na životní prostředí nebyl zohledněn výskyt zvláště chráněných živočichů a rostlin vyjmenovaných ve vyhlášce č. 395/1992 Sb. Konkrétně **nebyl například vůbec brán v potaz výskyt ohroženého ptactva**, a to i přesto, že dojde k vykácení části lesů v lokalitě, kde je plánována II. etapa Jižní tangenty.

Přítom příloha ke stavebnímu zákonu nazvaná "Rámcový obsah vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, zásad územního rozvoje a územního plánu na životní prostředí pro účely posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí (Část A vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území)" stanoví, že **obsahem mají být veškeré údaje o současném stavu životního prostředí, kam bezpochyby spadá i výskyt zvláště chráněných druhů živočichů**. Zároveň mají být obsahem i charakteristiky životního prostředí, které by mohly být uplatněním politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace významně ovlivněny. **Ani jedno však dle navrhovatelů ve Vyhodnocení vlivů na ŽP ve vztahu k ohroženému ptactvu není.**

Navrhovatelé se zabývali výskytem ohroženého ptactva poblíž dotčené lokality a vycházeli z Faunistické databáze České společnosti ornitologické - pozorování ptáků (evidence, dostupné veřejně na webové adrese <http://birds.cz/avif/obs.php>). Z uvedené databáze vyplývá, že v dotčeném území se vyskytuje například **kriticky ohrožený druh morčák velký**, když jeho výskyt byl zaznamenán 18. 5. 2017, tedy v letošním roce v oblasti řeky Malše v oblasti obce Roudné. Dalším příkladem silně ohroženého druhu je kavka obecná, pozorovaná 1. 5. 2017 rovněž v oblasti řeky Malše. Dále ve stejném území silně ohrožený hohol severní pozorovaný dne 25. 3. 2017. U obce Plav, u řeky Malše byl zaznamenán silně ohrožený druh ledňáčka říční na konci roku 2015. V dotčené lokalitě Bahna byl v roce 2017 zaznamenán silně ohrožený druh žluvy hajní a ohrožený druh lejsek šedý.

Uvedené bylo potvrzeno i vedoucím Kroužkovací stanice Národního Muzea, a to formou Výpisu z databáze okroužkovaných ptáků, kdy konkrétně ve vztahu ke chřástalovi polnímu byl potvrzen výskyt 18 jedinců v dotčeném území, a také poskytnutím informací ze strany Agentury ochrany přírody a krajiny, která poskytla údaje z národní databáze vztahující se k dotčenému území. Z chráněného ptactva bylo potvrzeno hned několik druhů, které se zde vyskytují. Zmiňme například ledňáčka říční, který byl zaznamenán na jaře roku 2017, jedná se tak o velmi aktuální údaj. Dále například hohol severní, a již zmíněný silně ohrožený chřástal polní. Dále zde nalezneme i zvláště chráněné druhy dalších živočichů, a to **kriticky ohrožený druh velevruba malířského** či silně ohroženou vydru říční či užovku hladkou. Upozorňujeme, že tento výčet není úplný, jedná se pouze o výčet příkladný.

Frekventovaná silnice, která má být do území dle napadeného opatření obecné povahy umístěna, neznamená jen zábor relativně úzkého pásu země, ale trvalé ovlivnění dalšího širšího území hlukem a provozem dopravy, což pro mnoho druhů může znamenat ztrátu atraktivity území a postupné vymizení.

Důkaz:

- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)*
- *Výpis z databáze okroužkovaných ptáků Kroužkovací stanice Národního Muzea ze dne 2. 11. 2017 (příloha č. 19)*
- *Záznam z Nálezové databáze ochrany přírody (tzv. NDOP), z něhož lze usuzovat na výskyt zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů (příloha č. 20)*
- *Mapka výskytu zvláště chráněných druhů dle NDOP od AOPK (příloha č. 21)*
- *Odpoověď na žádost o informace ze strany AOPK (příloha č. 22)*
- *Žádost o informace AOPK ze dne 26. 10 2017 (příloha č. 23)*

Ve Vyhodnocení vlivů na ŽP je k následujícímu požadavku: “zachování rozmanitosti krajiny a biotopů nezbytných pro život populací zvláště chráněných a dalších významných druhů rostlin a živočichů”, uvedeno hodnocení nula, což znamená neutrální/nehodnoceno v rámci ZÚR. Navrhovatelé opětovně upozorňují na soudní judikaturu, z níž vyplývá nezbytnost řešit dané otázky právě v této fázi řízení, kdy je ještě možné od realizace záměru upustit.

Jak uvedl Mgr. Koptík, jedná se o přírodovědně velmi hodnotnou krajinu, jejíž biologický význam výrazně přesahuje běžné poměry v okolní příměstské krajině. Jako významný úsek lze označit komplex střídavě **vlhkých a podmáčených luk, prameništích a potočních olšin a vlhkých doubrav v lokalitě Bahna** mezi Heřmaní a Novou Vsí, kde se vyskytují staré stromy a strukturně pestré ekotony v mělké pramenné kotlině a také vzácné a ohrožené druhy rostlin. Druhým významným úsekem je unikátní fragment druhově bohatých vápnomilných borů a širokolistých suchých trávníků na výchozu krystalického vápence v serpentíně stávající komunikace mezi Vidovem a Heřmaní. Je zde zastoupení druhově bohatých reliktních společenstev vázaných na živinami chudé prostředí. Jedná se zde o luční a lesní biotopy, které byly dříve rozšířené hojně, ale v současné době jsou již ohrožené. Závažným problémem ochrany reliktních polopřirozených biotopů **je fakt, že jejich stávající lokality postupně mizí, avšak žádné nové nevznikají.** Jedná se totiž o stanoviště, jež se spontánně obnovují jen velmi pomalu nebo vůbec a i umělá rekonstrukce či jejich vytváření na nových místech jsou často velmi problematické. **Lze proto konstatovat, že chceme-li v krajině zachovat dostatek reliktních stanovišť s vysokou biodiverzitou (květnaté polopřirozené louky, strukturně pestré lesy s přirozenou druhovou skladnou apod.), musíme v maximální míře chránit existující porosty, což ovšem v uvedeném případě bylo absolutně opomíjeno.** Jedná se o regionálně významné území.

V Tabulce 18 nazvané Zahrnutí požadavků obsažených ve vyjádření MŽP k návrhu zprávy o uplatňování zásad do aktualizace ZÚR JČK je stanoven požadavek: **“U všech nových či upravených opatření (návrhů) požadujeme vyhodnotit jejich vlivy na životní prostředí a veřejné zdraví.”** Reakce na něj je pak ve formě komentáře uvedena tato: **“Hodnocení vlivu na všechny složky životního prostředí je provedeno v kapitole 5 a v Příloze č. 2 předkládaného hodnocení”**. Nicméně jak vyplývá ze shora uvedeného, vyhodnocení vlivu na všechny složky provedeno nebylo a už vůbec ne v konkrétní vazbě na Jižní tangentu.

V bodu pátém přílohy stavebního zákona je stanoven požadavek do rámcového obsahu vyhodnocení vlivů zásad územního rozvoje na životní prostředí **pro účely posuzování vlivů koncepcí na životní prostředí zařadit „zhodnocení stávajících a předpokládaných vlivů navrhovaných variant politiky územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace, včetně vlivů sekundárních, synergických, kumulativních, krátkodobých, střednědobých a dlouhodobých, trvalých a přechodných, kladných a záporných; hodnotí se vlivy na obyvatelstvo, biologickou rozmanitost, faunu, flóru, půdu, vodu, ovzduší, klima, hmotné statky, kulturní dědictví včetně dědictví architektonického a archeologického a vlivy na krajinu včetně vztahů mezi uvedenými oblastmi vyhodnocení.“**

Rozhodnutí NSS č. j. 9 Ao 7/2011 - 578 říká: **“Jedním z úkolů územního plánování je totiž také vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území, jehož součástí je i posouzení vlivů na životní prostředí podle § 19 odst. 2 stavebního zákona. Toto posouzení představuje komplexní proces, který se snaží prozkoumat důsledky plánovaných záměrů a navrhnout varianty řešení, které jsou z ekologického hlediska nejvhodnější.”** Hovoří se zde o všech záměrech, navrhovatelé proto namítají, že ve vztahu k Jižní tangentě nebylo toto posouzení řádně provedeno a byli opomenuti někteří zvláště chránění živočichové, rostliny, ale i další součásti životního prostředí, neboť ve Vyhodnocení vlivů se o ní téměř nehovoří.

Dle rozhodnutí NSS č. j. 1 Ao 7/2011 - 526: **“Úkolem MŽP samozřejmě není přímo posuzování vlivů jednotlivých záměrů na životní prostředí (s výjimkou v zákoně stanovených případech), ministerstvo je ze zákona ústředním správním úřadem v oblasti posuzování vlivů na životní prostředí a vykonává zde vrchní státní dozor [§ 21 písm. a) a b) zákona č. 100/2001 Sb.]. S ohledem na tyto úkoly by soud očekával, že zpracuje například obecnou metodiku, která by sloužila jako doporučení, podle nějž by autorizované osoby mohly při posuzování vlivů na životní prostředí postupovat, apod. Jestliže je však MŽP na tomto poli pasivní (jak vyplynulo z výpovědi svědka K.; k tomu blíže viz body [438] až [440]), pak by mělo o to pečlivěji přistupovat k vydávání stanovisek podle zákona č. 100/2001 Sb.; toliko kontrola formálních náležitostí jednotlivých hodnocení SEA, k nimž MŽP vydává svá stanoviska, nestačí.”**
Povinnost posoudit hodnocení provedené v rámci SEA a odhalit jeho případné nedostatky náležela zejména MŽP při vydávání stanoviska dle § 21 písm. l) zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

Důkaz:

- *Vyjádření MŽP ke zprávě o uplatňování ZÚR Jihočeského kraje ze dne 5. 4. 2012, č. j. 19835/ENV/12 (Příloha č. 3)*
- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)*
- *Odborné stanovisko Mgr. Koptíka k vlivu stavby na biotopy a cévnaté rostliny (příloha č. 13)*

4) Absence posouzení kumulativních a synergických vlivů

Navrhovatelé dále namítají nedostatečné posouzení kumulativních a synergických vlivů při posuzování vlivů na životní prostředí (SEA) ve vztahu k II. etapě Jižní tangenty. V dotčeném území bude umístěna kromě Jižní tangenty také dálnice D3 a dále železniční koridor Č. Budějovice - České Velenice, v důsledku čehož se navrhovatel č. 1 ocitne v obklíčení dopravních staveb. Obec Vidov bude omezena ve směru západním, jihozápadním a jižním. Dojde tak k zásahu do práva na příznivé životní prostředí obyvatel zvýšeným hlukem, prašností, vibracemi a také k zásahu do pohody bydlení, psychické pohody těchto obyvatel. Je proto neakceptovatelné, aby ve Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje na životní prostředí nebylo k Jižní tangenti uvedeno téměř nic.

Je zde uvedeno pouze následující: *“V Českých Budějovicích mohou nastat mírné negativní synergické a kumulativní vlivy na ovzduší u koridoru pro silniční stavby D1 (dálnice D3), D7 (silnice I/20), D26 (dálniční přivaděč - Jižní tangenta České Budějovice).”*

U popisu navrhovaných opatření pro předcházení těmto vlivům je uvedeno pouze toto: ***“Při zpřesňování ploch a koridorů na území měst České Budějovice (koridory D1 dálnice D3, D7 silnice I/20, D26 dálniční přivaděč - Jižní tangenta České Budějovice, D43 silnice II/157, D57 Litvínovická ulice, D63 dálniční přivaděč a D88 Severní silniční tangenta města České Budějovice a plochy A2 popílkoviště, D20 letiště České Budějovice a D19 Veřejné logistické centrum České Budějovice – Nemanice), Tábor- Sezimovo Ústí (koridory D1 dálnice D3, D6 silnice I/19 a D29 silnice II/137), Strakonice (koridory D5 silnice I/4, D8 silnice I/22 a plochy D21 letiště Strakonice) a v jejich okolí v územních plánech obcí a při přípravě konkrétních záměru minimalizovat sekundární, synergické a kumulativní vlivy na ovzduší a veřejné zdraví.”*** Jedná se o tak obecné konstatování, že nelze jinak než namítnout, že pouze takovéto vypořádání se se synergickými a kumulativními vlivy Jižní tangenty a dalších současných i plánovaných záměrů nelze považovat za dostačující.

Nutno upozornit na skutečnost, že ve Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje na životní prostředí je uvedeno následující: *“Pro hodnocení vlivu na životní prostředí je důležitější konečný stav a kumulativní vlivy všech navržených a samozřejmě také stávajících záměrů. Tomu byla v hodnocení věnována příslušná pozornost.”* Jedná se tak o nepravdivé tvrzení, neboť konkrétně k záměru II. etapy Jižní tangenty jsou uvedena pouze

obecná konstatování, která nejsou nikterak blíže rozvedena, ani se nevztahují ke konkrétnímu záměru, tedy ani záměru II. etapy Jižní tangenty.

Rámcový obsah hodnocení SEA vyplývá z přílohy stavebního zákona a z přílohy I. směrnice SEA a **musí zahrnovat alespoň** popis vhodné metodologie, zjištění a popis stavu životního prostředí a složek, které by mohly být negativně ovlivněny, identifikaci a popis možných kumulativních a synergických vlivů, posouzení těchto vlivů (zejména zhodnocení jejich předpokládaných dopadů na složky životního prostředí a učinění závěru, zda jsou dopady akceptovatelné, případně za jakých podmínek), **vymezení kompenzačních opatření a stanovení pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů**. Nicméně ve vztahu k Jižní tangenti nebyla tato kompenzační opatření stanovena žádná a je nezbytné upozornit na to, že odpůrce rezignoval na stanovení jakýchkoli pravidel monitorování kumulativních a synergických vlivů. Pouze stanovil *“není navrženo žádné speciální monitorování ssk vlivu”*.

Navrhovatelé mají za to, že v uvedeném případě odpůrce použil daný závěr pouze z toho důvodu, aby naplnil formální požadavky na obsah Vyhodnocení vlivů, avšak fakticky se vůbec nezaobíral konkrétními problémy a případnými kompenzačními opatřeními. Došlo tak k naplnění situace předpokládané v rozhodnutí NSS č. j. 1 Ao 7/2011 - 526, k níž NSS uvádí: *“Tato stanoviska se tedy nutně budou pohybovat na vyšší úrovni obecnosti, než stanoviska uplatňovaná např. v průběhu pořizování územních plánů nebo v průběhu územních řízení. Nelze od nich očekávat, že se budou vyjadřovat k záměrům obsaženým v (návrhu) ZÚR v podrobnosti, která tomuto stupni územního plánování nenáleží. Na druhou stranu, ani tato stanoviska by neměla být natolik vágní a nekonkrétní, že by jejich vydání představovalo ryzí formalitu. Ve vztahu k otázkám, jejichž zhodnocení je z povahy věci možné, ba dokonce nutné, právě na úrovni strategického posuzování, je naopak třeba trvat na tom, aby se dotčené orgány vyjádřily důkladně.”*

Jak dále uvedl NSS ve výše citovaném rozhodnutí, **to že byla předem zpracována studie, neznamená, že je odpůrce zbaven povinnosti posoudit kumulativní a synergické vlivy v oblasti, o níž územní studie pojednává.**

Ve Vyhodnocení vlivů je uvedeno toto konstatování: *“Ve vymezení koridoru a ploch pro veřejnou dopravní infrastrukturu došlo k poměrně významným změnám. Některé koridory byly vypuštěny, některé byly nově zařazeny. Byly vypuštěny úseky, představující homogenizaci silnic a také záměry představující pouze křižovatky. Některé koridory byly zpřesněny např. zúžením koridoru, u některých naopak došlo k rozšíření koridorů. Všechny změny jsou podchyceny v hodnocení vlivu na životní prostředí.”* S tím však nemohou navrhovatelé souhlasit, ve vztahu k Jižní tangenti zde není uvedeno téměř ničeho.

Rovněž Dipl. Ing. Otepka ve svém stanovisku uvádí následující: *“Pokud jde o širší vztahy Jižní tangenty II. etapy, tak je potřeba hned úvodem zdůraznit, že se nejedná o jediný záměr novostavby silniční infrastruktury v území! Ale o novostavbu, která je součástí celé škály*

plánovaných silničních novostaveb jižně od Českých Budějovic.“ Z uvedeného vyplývá, že v úzce vymezeném území je nutné posuzovat hned několik záměrů, které mohou ovlivnit dané území a také obyvatelstvo a posouzení kumulativních a synergických vlivů je tak nezbytné. Dipl. Ing. Otepka uvádí, že **výstavbě II. etapy Jižní tangenty by měla předcházet výstavba celé řady jiných staveb.** A to v následujícím pořadí důležitosti i času: Dálnice D3, Jižní tangenta I. etapa, Silnice D42/1, tedy přeložka II/156 v úseku MÚK Hodějovice – Nová Ves. I u těchto dosud nerealizovaných záměrů je nezbytné posoudit vzájemné SSK vlivy.

Nezbytnost posuzovat tyto vlivy jednoznačně vyplývá ze soudní judikatury NSS, který například v rozhodnutí 1 Ao 7/2011 - 526 uvádí: *“Nejdůležitější změny životního prostředí nemusí být důsledkem přímých účinků individuální činnosti, nýbrž důsledkem kombinace vícero menších účinků v průběhu času (James, E., McColl, P. T. V., Fry, Ch. cit. dílo, s. 7 obsahující též principy CEA).”* Dále NSS konstatuje: *“Pouhé izolované posouzení vlivů různých záměrů umístěných nedaleko od sebe by mohlo vést k naplánování a následně k realizaci záměrů, jež ve svém souhrnu mají značně negativní vliv na jednotlivé složky životního prostředí. Proto zákonodárce již ve fázi koncepčního plánování záměrů uložil jako úkol územního plánování prověřit též možné kumulativní a synergické vlivy záměrů na životní prostředí. V této fázi je totiž ještě reálně možné plánované záměry změnit, upravit nebo od nich zcela upustit a zabránit tak nevratným škodám na životním prostředí.”* Z uvedeného tedy rovněž vyplývá, že právě v průběhu vydávání územní dokumentace je nezbytné zhodnotit pečlivě vlivy na životní prostředí, aby jim ještě mohlo být zabráněno.

Zároveň je v tomto judikátu vysvětleno, proč právě v tomto řízení mají být tyto vlivy posuzovány. Právě v tomto řízení je totiž dle NSS možné zohlednit širší souvislosti a posoudit vlivy koncepčních variant plánů a záměrů ve velkém měřítku. Zde je právě dáno široké pole působnosti posuzování SEA včetně kumulativních a synergických vlivů. K totožnému závěru dospěl NSS také v rozhodnutí č. j. 4 Aos 1/2012 - 114, kde uvedl následující: *“Právě zásady územního rozvoje jsou ideální platformou pro zvážení a zohlednění kumulativních a synergických vlivů plánovaných záměrů, neboť v této fázi územního plánování je ještě dobře možné od kumulace záměrů upustit, pozměnit je nebo navrhnout vhodná kompenzační opatření.”*

Dle závěrů NSS: *“úkolem odpůrce bylo nejen kumulativní a synergické vlivy identifikovat, ale též vyhodnotit (popsat konkrétní dopady na konkrétní složky životního prostředí a zvážit, zda neexistuje jiné lepší řešení)”*. Toto však učiněno nebylo. Rovněž nebyla popsána žádná úvaha o jiném lepším řešení daného záměru.

Soud dále upozorňuje na to, že *“V rámci hodnocení CEA je zpracovatel povinen postupovat vždy v souladu se zásadou předběžné opatrnosti – vycházet z nejhorší možné varianty a zohlednit i takové plánované záměry (činnosti), jejichž realizace je v budoucnu nejistá.”*

Ve Vyhodnocení vlivů je dále uvedeno: *“Součástí I. aktualizace je návrh nových záměrů, které představují jistá rizika pro životní prostředí (zvýšení intenzity dopravy, nové zdroje znečištění ovzduší, negativní vlivy na přírodně cenné lokality, fragmentace krajiny apod.) a předpokládá negativní vlivy (zejména zábery půdního fondu, vlivy na přírodu a krajinu). Většinu těchto rizik je ovšem možno účinně eliminovat nebo zmírnit, ať už při zpracování územních plánů obcí, územních a stavebním řízení, procesu EIA apod.”*

V rozsudku ze dne 20. 9. 2011, č. j. 9 Ao 4/2011 – 78 se k tomu vyjádřil NSS takto: *„ZÚR jsou sice v hierarchii územně plánovacích dokumentací relativně abstraktním aktem, jehož obsah je v dalších fázích územního plánování zpřesňován. Míra možného dotčení na právech je proto obecně nižší než v případě např. územního či regulačního plánu. Tato skutečnost ale nemůže vést k tomu, aby Nejvyšší správní soud odkázal navrhovatele s ochranou jeho práv až na následná řízení v procesu územního plánování. ZÚR jsou závazné pro další postupy v územním plánování a rozhodování, v případě liniové stavby představuje vymezení jejího koridoru zásadní krok pro její budoucí definitivní umístění.“* **Není tedy možné postupovat tak, jako tomu bylo ve Vyhodnocení zásad a odsunout řešení rizik spojených se záměrem na navazující řízení.** Navrhovatelé tedy upozorňují na rozpor s judikaturou NSS.

S uvedenou problematikou souvisí i tzv. salámová metoda. K té NSS uvádí v rozhodnutí č. j. 1 Ao 7/2011 - 526 toto: *“Soudní dvůr předně konstatoval, že účel směrnice nelze obejít rozdělením jednoho záměru a nezohlednění kumulativního účinku více záměrů nesmí mít za praktický následek, že všechny záměry uniknou povinnosti posouzení, když jako celek mohou mít významný vliv na životní prostředí (rozsudek ze dne 21. 9. 1999 ve věci C-392/96 Komise proti Irsku, Recueil s. I-5901, body 76 a 82; rozsudek ze dne 25. 7. 2008 ve věci C-142/07 Ecologistas en Acción-CODA, Sb. rozh. s. I-6097, bod 44; rozsudek ze dne 10. 12. 2009 ve věci C-205/08 Umweltanwalt von Kärnten, Sb. rozh. s. I-11525, bod 53).“*

Navrhovatelé mají za to, že v případě Jižní tangenty k tomuto obcházení právě došlo. **Nebot' záměr Jižní tangenta byl záměrně rozdělen na dvě části, kdy nejprve došlo k akceptaci té méně kontroverzní části a následně má přijít na řadu část II., která má být prosazena s odůvodnění, že jinak by nenavazovala na předešlou, méně kontroverzní, část.**

Důkaz:

- Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepy ze dne 30. 10. 2017 (příloha č. 2)
- Vyhodnocení vlivů I. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)

VII.

Rozpor s cíli a úkoly územního plánování dle § 18 a 19 stavebního zákona

Podle § 18 odst. 1 stavebního zákona je cílem územního plánování vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající **ve vyváženém vztahu podmínek pro**

příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích. Podmínky života generací budoucích budou ohroženy za situace, kdy bude rozšiřována výstavba i v případech, kdy to není nezbytně nutné, jak bylo zdůvodněno výše a bude docházet ke snižování území, ve kterých by lidé mohli relaxovat, uniknout do přírody. Nutno podotknout, že právě tento záměr narušuje soudržnost společenství obyvatel, neboť dochází ke fragmentaci krajiny a k jejímu zneprostupnění. Dále bezpochyby zasáhne do životního prostředí, a proto lze konstatovat, že i na této úrovni proti sobě stojí 2 negativa tohoto záměru (zásah do životního prostředí, soudržnost společenství obyvatel) proti jednomu zdánlivému pozitivu, a to hospodářskému rozvoji.

Podle odstavce 2 téhož ustanovení územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území soustavným a komplexním řešením účelného využití a prostorového uspořádání území s cílem dosažení obecně prospěšného souladu veřejných a soukromých zájmů na rozvoji území. Rovněž s tímto ustanovením se dostává napadené opatření do rozporu, jelikož navrhovatelé nepovažují, jak již bylo uvedeno, realizaci nadbytečné pozemní komunikace za účelnou. Nehledě na to, že orgány územního plánování by měly konkretizovat ochranu veřejných zájmů vyplývajících ze zvláštních zákonů, tedy i ze zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Tímto zájmem je také zájem na ochraně přírody a krajiny, měla by být vzata v potaz také skutečnost, zda obyvatelé daného území považují daný záměr za záměr ve veřejném zájmu.

Podle rozhodnutí NSS č. j. 9 Ao 7/2011 - 578 je: *“cílem územního plánování vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, kterým je vyvážený vztah územních podmínek tří specifických oblastí – příznivého životního prostředí, hospodářského rozvoje a soudržnosti společenství obyvatel území. Zmíněný vyvážený vztah územních podmínek přitom ukládá sledovat všechny tři oblasti a jejich důvody pro změny v území ve vzájemných souvislostech a návaznostech. Jde tedy o určitou vyváženost jednotlivých cílů územního plánování, které ve výsledku mnohdy představují i protichůdné (veřejné a soukromé) zájmy, u nichž je třeba hledat kompromisní řešení, které by tyto zájmy reflektovalo.”* Navrhovatelé však upozorňují, že odpůrce kompromisní řešení nehledal, nezohlednil jiné v úvahu přicházející varianty a dle názoru navrhovatelů bylo jeho jediným cílem prosadit svůj záměr do napadeného opatření obecné povahy bez možnosti tento jeho záměr nějak zvrátit na základě informací o stavu životního prostředí a na základě veřejné diskuse.

Smyslem a cílem územního plánování tedy je komplexní řešení funkčního využití území a vytváření předpokladů k zabezpečení trvalého souladu všech přírodních, civilizačních a kulturních hodnot území, zejména se zřetelem na péči o životní prostředí a ochranu jeho hlavních složek. Zásah spočívající ve výstavbě II. etapy Jižní tangenty v krajinářsky a ekologicky cenné lokalitě je s tímto cílem v rozporu.

VIII.

Zásah do záplavového území

Z příloh Studie proveditelnosti vyplývá, že Jižní tangenta povede přes záplavové území. Stavbou Jižní tangenty dojde k vytvoření příčných překážek v inundaci, což povede ke zhoršení přirozených odtokových poměrů. V rámci záplavového území je však nutné zachovávat možnost rozlivu vody. V případě povodní by tak došlo ke zvyšování hladiny v území nad tělesem komunikace proti proudu řeky.

Vyhodnocení vlivů k PÚR 2015 uvádí, že *“Každým objektem situovaným v záplavovém území, jsou zhoršovány odtokové poměry a v důsledku toho se zvyšují celkové ničivé důsledky povodně.”* Dále je v PÚR 2015 striktně stanoveno, že vymezovat zastavitelné plochy v záplavových územích a umísťovat do nich veřejnou infrastrukturu jen ve zcela výjimečných a zvláště odůvodněných případech.

Navrhovatelé dále namítají, že varianta se zemními násypy v inundaci je v rozporu s Nařízením vlády č. 262/2007, kterým se vyhláší závazná část Plánu hlavních povodí ČR a které je pro státní správu a samosprávu závazné. V bodě 2.1.3 písm. f) je uvedeno, že v rámci prevence před povodněmi je třeba *“omezovat aktivity v záplavových územích zhoršující odtokové poměry a zvyšující povodňová rizika”*.

V neposlední řadě si navrhovatelé dovoluují namítnout rozpor s Konceptí řešení problematiky ochrany před povodněmi (Min. zemědělství, 2010), která ukládá povinnost vést stavební úřady k tomu, aby nepovolovaly stavby v záplavových územích.

Důkaz:

- Aktualizace č. 1 PÚR ČR z roku 2015 (příloha č. 6)
- Studie proveditelnosti stavby Jižní tangenta NOVÁK & PARTNER, s.r.o., 10/2012. (příloha č. 7)
- Plán hlavních povodí ČR (příloha č. 17)
- Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace PÚR ČR 2015 (příloha č. 24)
- Koncepte řešení problematiky ochrany před povodněmi v ČR (příloha č. 25)

IX.

Zásah do vlastnického práva a práva navrhovatelů na zdraví a příznivé životní prostředí v důsledku hlukových, prachových a plyných imisí z plánované pozemní komunikace

Navrhovatelé uvedli, že zásadně nesouhlasí s umístěním záměru, neboť je spojen s nepřiměřenými negativními vlivy. Stavbou II. etapy Jižní tangenty dojde k zásahu do

vlastnického práva navrhovatelů, dojde ke snížení tržní hodnoty jejich nemovitostí. Navrhovatelka č. 4 má nemovitost vzdálenou od plánovaného záměru pouhých 200 m. Také navrhovatel č. 6 vlastní nemovitosti v předmětném území. Konkrétně vlastní dům č. p. 90 nacházející se na pozemku parc. č. 374/4 a zahradu na poz. parc. č. 374/1, oba v k. ú. Nedabyle. Rovněž navrhovatelé č. 7 a 8 vlastní v dotčeném území několik nemovitostí - dům č. p. 58, kde trvale bydlí a který se nachází na pozemku parc. č. 377 v k. ú. Nedabyle. U domu je zahrada (na pozemcích parc. č. 376/1 a 376/3), kde pěstují zeleninu a ovoce. Vlastníkem těchto pozemků je pan Ladislav Mareš a ve SJM mají navrhovatelé pozemek parc. č. 376/2, druhem pozemku rovněž zahrada. Zároveň jsou vlastníky lesního pozemku přímo v trase plánované Jižní tangenty (parc. č. 852/17 v k. ú. Heřmaň u Českých Budějovic). Navrhovatel č. 9 vlastní v předmětném území pozemek parc. č. 852/13, v k. ú. Heřmaň u Českých Budějovic, druhem pozemku zahrada, vzdálený cca 200 m od plánované trasy tangenty a dále pozemek parc. č. 143/9 v k. ú. Vidov, konkrétně louku (druh pozemku orná půda), která bezprostředně souvisí s plánovanou trasou tangenty. Také členové navrhovatele č. 10 mají své nemovitosti v tomto území.

Navrhovatelé se domnívají, že v daném případě zejména s ohledem na absenci proporcionality dané části OOP převažuje zájem na ochraně majetku před veřejným zájmem na výstavbě Jižní tangenty.

Navrhovatelé rovněž namítají, že dojde k zásahu do jejich práva na ochranu zdraví a příznivého životního prostředí v důsledku zvýšení prašnosti, hluku a vibrací. Ve Vyhodnocení vlivů na ŽP je přitom v Tabulce 23 stanoven následující cíl Programu zdraví 21: *“Snížit expozice obyvatelstva zdravotním rizikům souvisejícím se znečištěním vody, vzduchu a půdy látkami mikrobiálními, chemickými a dalšími, aktivity koordinovat s cíli, stanovenými v Akčním plánu zdraví a životního prostředí ČR.”* Hodnoceno bylo ve vztahu k OOP jako **neutrální/ v souladu**. Navrhovatelé zásadně nesouhlasí s tímto hodnocením, neboť například obyvatelé Vidova budou následkem realizace Jižní tangenty v obklíčení dopravních staveb.

Postup odpůrce se musí pohybovat v mezích daných ústavním pořádkem ČR, včetně mezinárodních smluv o lidských právech, jimiž je Česká republika vázána. Jednou z těchto mezí je i požadavek, který vyplývá pro každé omezení základních práv z judikatury Ústavního soudu, Evropského soudu pro lidská práva i obou unijních soudů (tj. Soudního dvora a Tribunálu, resp. dříve Soudu prvního stupně), **aby takové omezení mělo nejen zákonný základ, ale aby též sledovalo právem aprobovaný legitimní cíl a bylo pro dosažení tohoto cíle nezbytné a tomuto cíli přiměřené (zásada proporcionality).**

Důkaz:

- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace ZÚR JČK na ŽP (SEA) (příloha č. 4)*

X.

Rozpor zásahu do práv navrhovatelů se zásadou proporcionality

Podle rozhodnutí NSS č. j. 50 A 63/2014 - 45 je nezbytné přezkoumat napadené opatření obecné povahy z hlediska jeho proporcionality, tedy konkrétně, zda napadené opatření obecné povahy vůbec umožňuje dosáhnout sledovaný cíl, zda opatření obecné povahy a sledovaný cíl spolu logicky souvisí a zda cíle nelze lépe dosáhnout jiným prostředkem, jakož i zda opatření obecné povahy omezuje své adresáty co nejméně; v neposlední řadě soud také zkoumá, zda je následek napadeného opatření obecné povahy úměrný sledovanému cíli.

Navrhovatelé se domnívají, že s ohledem na shora uvedené lze dospět k závěru, že není naplněn požadavek neexistence vhodnějšího prostředku k dosažení sledovaného cíle, kterým je plánovaný úsek D42/1. V této souvislosti je také významným faktorem časová posloupnost a provázanost realizací jednotlivých záměrů, kde II. etapa Jižní tangenty se nachází v kategorii s „nízkou prioritou“.⁴

Navrhovatelé se domnívají, že nebyl rovněž naplněn požadavek, aby OOP omezovalo své adresáty co nejméně, neboť pokud zvážíme variantu, kdy by k realizaci Jižní tangenty nedošlo (nulovou variantu) a bylo by tak možné využívat komunikace, která již existuje a bude pouze modernizována o obchvatový úsek, který bude tak jako tak realizován, avšak především, a to je nejdůležitější, komunikace, která bude Jižní tangentě svým účelem konkurovat, pak musíme jednoznačně dospět k závěru, že minimalizaci zásahu se současným dosažením zamýšleného cíle lze dosáhnout právě realizací tzv. nulové varianty a využití D42/1.

Poslední podmínkou, která nebyla naplněna je požadavek úměrnosti OOP sledovanému cíli. Zde navrhovatelé spatřují zásadní rozpor. Realizací Jižní tangenty by totiž došlo k závažnému zásahu do krajinného rázu, který je součástí práva navrhovatelů na příznivé životní prostředí zaručeného čl. 35 Listiny základních práv a svobod, k zásahu do jejich práva na ochranu zdraví zaručeného čl. 31 Listiny základních práv a svobod (výstavba a provoz Jižní tangenty negativně ovlivní hlukové a imisní poměry v lokalitě) a práva na ochranu vlastnictví dle čl. 11 Listiny základních práv a svobod a v čl. I. Dodatkového protokolu Evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

V rámci práva na příznivé životní prostředí by došlo k zásahu do krajinného rázu, k vlivům na obyvatelstvo, na biodiverzitu, na kvalitu podzemních, ale i povrchových vod, a to i zdrojů pitné vody, rovněž k narušení hydrologických poměrů a k zásahu do vodního režimu vzácných vlhkých luk, k zasažení zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů, k zásahu do pohody bydlení, do prostupnosti krajiny, k zaborům velkého množství kvalitní půdy, ke zvýšení imisí, vibrací a mnohým dalším negativním vlivům. **Dle navrhovatelů je tedy nesporné, že takto závažný zásah do práv a zájmů navrhovatelů i zájmu veřejného není vyvážen jinými veřejnými zájmy, které ve prospěch vybudování silniční stavby svědčí.**

---

⁴ Viz *Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepký*.

V rozsudku NSS ze dne 24. 10. 2007, č. j. 2 Ao 2/2007 – 73, publikován pod č. 1462/2008 Sb. NSS, pak zdejší soud vyslovil, že „*ve skutečnosti tedy vždy jde o vyvážení zájmů vlastníků dotčených pozemků s ohledem na veřejný zájem, kterým je v nejširším slova smyslu zájem na harmonickém využití území.*” Dle navrhovatelů však nelze v žádném případě u daného záměru hovořit o harmonickém využití území.

Co do porušení principu proporcionality dále navrhovatelé poukazují na stanovisko Ústavního soudu (Pl. ÚS 28/98), dle něhož je nutno, „*aby veřejná moc v ČR vystupovala podle pravidel právního státu. Mezi tato pravidla patří rovněž zásada přiměřenosti zásahu, pravidlo racionální zdůvodnitelnosti zásahu (zákaz svévole) a zákaz nadbytečného použití jinak racionálně zvolených nástrojů regulace.*“ Navrhovatelé tvrdí, že zásah do jejich práv uvedenou částí zásad územního rozvoje není racionálně zdůvodněn, a to ani z ekonomického hlediska (stavba nové komunikace konkurující již existující).

Dle navrhovatelů je nesporné, že **takto závažné zásahy do práv a zájmů navrhovatelů, ale i veřejných zájmů, nejsou proporcionální sledovanému cíli, kterým je nadbytečná realizace dalšího silničního úseku.**

Navrhovatelům je zřejmé, že nelze každou námitkou či připomínkou v procesu pořizování OOP zabránit jakémukoliv stavebnímu záměru v dané oblasti. Na druhé straně **má-li být tímto záměrem zasaženo do práv obyvatel daného území, musí jít o záměr, který je přiměřený cíli, k němuž směřuje.**

V rozhodnutí NSS č. j. 1 Ao 7/2011 - 547 je uvedeno: „*Na druhou stranu provedeným výkladem nemíni aprobovat přístup, který by na základě zásad územního rozvoje bez dalšího umožňoval umísťovat do nadlimitně zatíženého území další stavby, nebo který by v rámci motta „kdo dřív přijde, ten dřív mele“ umožnil umísťovat bez uvážení jakékoliv stavby až do naplnění maximálního stanoveného limitu nebo hodnoty, s tím, že ostatní stavby budou nerealizovatelné. Zde právě vystupuje do popředí role zásad územního rozvoje coby koncepce, jež vyžaduje holistický pohled na věc. V průběhu pořizování zásad by mělo být koncepčně prověřeno, zda plánované záměry mají vůbec šanci být v budoucnu realizovány (např. i z pohledu budoucího zatížení území), a preventivně tak bránit vynakládání energie a peněz na projekty zcela nesmyslné, nerealizovatelné či (veřejnoprávně) nepovolitelné, nebo na projekty směřující k použití nezákonných praktik typu salami-slicing (salámová metoda).”*

Navrhovatelé považují za nezbytné upozornit na rozpor s PÚR 2015, která říká: **“Rozvojové záměry, které mohou významně ovlivnit charakter krajiny, umísťovat do co nejméně konfliktních lokalit.”**

Vyhodnocení vlivů na ŽP k PÚR z roku 2015 dále uvádí: **“K hlavním problémům současného vývoje na úseku ochrany přírody a krajiny patří zhoršující se migrační prostupnost krajiny**

a její fragmentace do menších navzájem oddělených celků, fragmentace říční sítě, narušení krajinného rázu výstavbou obytných, výrobních a skladových zón a koridorů dopravní a technické infrastruktury, zabor volné krajiny.”

Pokud odpůrce argumentuje tím, že Jižní tangenta byla územně plánovací dokumentací kraje řešena již v územním plánu Velkého územního celku Českobudějovické sídelní a regionální aglomerace, který byl schválen vládou ČSR dne 10. 6. 1986 a pak byla přebírána do dalších územně plánovacích dokumentů, **nelze dle navrhovatelů vyloučit posouzení variant tohoto záměru, neboť stavba byla do mapy narýsována za socialistické éry, kdy se k ní místní obyvatelé samozřejmě vůbec vyjadřovat nemohli. Automatické přebírání socialistických plánů (nejen) v dopravě příliš nekoresponduje s duchem posuzování vlivů na životní prostředí a činí ho víceméně formálním.** Navrhovatelé mají za to, že odpůrce by měl se svými občany a zástupci obecních samospráv mluvit o dopravních stavbách a jejich variantách s dostatečným předstihem a k diskusi je aktivně vybízet, nikoli jen direktivně stanovovat trasy a potom se alibisticky odvolávat na ZÚR Jihočeského kraje (a už vůbec ne na územní plán VÚC Českobudějovické aglomerace schválený za normalizace).

Navrhovatelé jsou tedy toho názoru, že nelze za každou cenu prosazovat pokrok a rozvoj dopravní infrastruktury i v situacích, ve kterých realizací stavby dojde pouze k výstavbě pozemní komunikace, která povede téměř souběžně s jinou již existující komunikací (jak bylo podrobně zdůvodněno výše). **Navrhovatelé se domnívají, že by nemělo v takových situacích být rezignováno na použití zdravého rozumu** a jednoznačně by neměla být opomíjena ustanovení značných množství právních předpisů, ale i plánu a koncepcí směřujících k ochraně jednotlivých složek životního prostředí (ať už na regionální úrovni či celostátní). Navrhovatelé upozorňují na to, že je s ohledem na všechny hrozící zásahy do životního prostředí, ale i do života obyvatel, do možností volnočasově se realizovat v daném území, v zájmu obyvatel využívat dosud dostupnou komunikaci (jíž Jižní tangenta konkuruje, jak bylo uvedeno Dipl. Ing. Otepkou výše), která má být zároveň v blízké době podrobena stavebním úpravám, než zasáhnout do všech uvedených právem chráněných statků. **Výhody této stavby jsou opravdu minimální v porovnání se zásahy, ke kterým v případě její realizace dojde. Navrhovatelé proto upozorňují na to, že tento plánovaný záměr je absolutně v rozporu s principem proporcionality.**

Důkaz:

- *Dopravně-inženýrské posouzení Dipl. Ing. Otepký ze dne 30. 10. 2017 (příloha č. 2)*
- *Aktualizace č. 1 PÚR ČR z roku 2015 (příloha č. 6)*
- *Vyhodnocení vlivů 1. aktualizace PÚR ČR 2015 (příloha č. 24)*

XI.

Závěrečný návrh

S ohledem na výše uvedené navrhovatelé navrhují, aby soud vydal tento rozsudek:

I. Opatření obecné povahy - 1. aktualizace zásad územního rozvoje Jihočeského kraje vydané usnesením zastupitelstva Jihočeského kraje ze dne 18. 12. 2014, č. 395/2014/ZK-14, která nabyla účinnosti dne 6. 1. 2015, se v části II. etapa Jižní tangenty České Budějovice zrušuje dnem vyhlášení tohoto rozsudku.

II. Navrhovatelům se přiznává právo na náhradu nákladů řízení.

**Obec Vidov
Obec Plav
Obec Borovany
Dana Soukupová
Jan Graman
Rostislav Mareš
Miloslava Marešová
Ladisav Mareš
Ing. Jaroslav Týmal
Přátelé Vidova a okolí**

Seznam zkratk

AOPK	Agentura ochrany přírody a krajiny
CEA	Posuzování kumulativních a synergických vlivů na životní prostředí
EIA	Posuzování vlivu záměru na životní prostředí
CHOPAV	Chráněná oblast přirozené akumulace vod
JČK	Jihočeský kraj
MÚK	Mimoúrovňová křižovatka
MŽP	Ministerstvo životního prostředí
NBK	Nadregionální biokoridor
NDOP	Nálezová databáze ochrany přírody
NSS	Nejvyšší správní soud
OOP	Opatření obecné povahy
ORP	Obec s rozšířenou působností
PUPFL	Pozemek určený k plnění funkcí lesa
PÚR	Politika územního rozvoje
RBC	Regionální biocentrum
SEA	Posuzování vlivu koncepce na životní prostředí
SSK	Sekundární, synergické a kumulativní
ÚS	Ústavní soud
ÚSES	Územní systém ekologické stability
VKP	Významný krajinný prvek
VÚC	Velký územní celek
ZÚR	Zásady územního rozvoje
ŽP	Životní prostředí